

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Michala Hrbová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

FINANCOVÁNÍ ŠKOLSTVÍ Z KOMUNITÁRNÍCH PROGRAMŮ EU

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jana Žlábková

Autor:

Michala Hrbová

2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michala HRBOVÁ**
Osobní číslo: **E08269**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Financování školství z komunitárních programů EU**
Zadávací katedra: **Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem bakalářské práce je zmapování systému dotací z fondů EU plynoucích do školství. Dílčím cílem bude analýza možností získávání dotací vzdělávacími institucemi.

Metodika:

- 1) Studium odborné literatury a vytvoření literární rešerše odpovídající zadanému tématu.
- 2) Bakalářská práce se zaměřuje na analýzu čerpání finančních podpor z komunitárních programů Evropské unie.
- 3) K hlavním metodám používaným při zpracování bakalářské práce se řadí komparace, analogie a deduktivní metody. V praktické části práce jsou zvoleny analytické a syntetické metody.
- 4) Posouzení získávání dotací z fondů EU a efektivnost vzdělávacích programů v rámci českého školského systému.

Rámcová osnova:

1. Úvod, 2. Literární přehled, 3. Cíle a metodika, 4. Analytická část: a) přístup EU k financování vzdělávání, b) srovnání uvolnění prostředků v rámci jednotlivých rámcových programů, c) systém získávání dotací z fondů EU k financování školství, d) dostupnost prostředků z fondů EU v rámci školství, 5. Závěr, 6. Resumé, 7. Přehled použité literatury, Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 50 stran, dle možností
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

GREGER D., JEŽKOVÁ E. Školní vzdělávání: zahraniční trendy a inspirace. Praha: Karolinum, 2007, 266 s. ISBN 80-246-1313-1

NAŠINCOVÁ, T. Vzdělávací programy Evropské unie. Č. Budějovice: ZF JU, 2003, 92 s.

Key Data on Education in Europe - 2009 edition [online]. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009. Dostupný z WWW: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=978-92-9201-033-1

Evropská komise - http://ec.europa.eu/education/index_en.htm

Národní agentura pro evropské vzdělávací programy - <http://www.naep.cz/>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR - <http://www.msmt.cz/>

Eurostat - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

Národní ústav odborného vzdělávání - <http://www.nuov.cz/>

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jana Žlábková**
Katedra strukturální politiky EU a rozvoje venkova

Datum zadání bakalářské práce: **24. března 2010**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. dubna 2011**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., prof.h.c. Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
18
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Eva Cudlínová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 24. března 2010

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 28. 4. 2011

Michala Hrbová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Janě Žlábkové za její dohled nad zpracováním této bakalářské práce. Dále mé poděkování směřuje především k osobám ze ZŠ Bechyně Libušina, které se podílejí na koordinování projektu Po stopách Renesance v Evropské společnosti, za poskytnutí dokumentace a za jejich cenné informace ohledně realizace projektu. A v neposlední řadě bych chtěla poděkovat pracovníkům institucí, které jsem požádala o statistické údaje a další informace.

OBSAH

1	ÚVOD	3
2	LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	4
2.1	Financování školství v rámci EU	4
2.1.1	Strukturální fondy	4
2.1.2	Finanční mechanismy EHP/Norska	6
2.1.3	Program švýcarsko-české spolupráce	6
2.2	Komunitární programy obecně	6
2.2.1	Odpovědné orgány	7
2.2.2	Komunitární programy podle způsobu realizace	8
2.2.3	Čerpání finančních prostředků z komunitárních programů	9
2.3	Komunitární programy v oblasti školství a vzdělávání.....	11
2.3.1	Program celoživotního učení.....	11
2.3.1.1	Program Comenius.....	15
2.3.1.2	Program Erasmus	16
2.3.1.3	Program Leonardo da Vinci.....	19
2.3.1.4	Program Grundtvig.....	20
2.3.1.5	Průřezový program.....	21
2.3.1.6	Program Jean Monnet	23
2.3.2	Program Erasmus Mundus II	24
2.3.3	Program Spolupráce s průmyslovými zeměmi	26
2.3.4	7. Rámcový program (7.RP).....	27
3	CÍL A METODIKA	30
4	ANALYTICKÁ ČÁST	32
4.1	Přístup EU k financování vzdělávání.....	32
4.2	Srovnání uvolnění prostředků v rámci jednotlivých rámcových programů....	35
4.3	Systém získávání dotací z fondů EU k financování školství	37
4.3.1	Projekt Po stopách Renesance v Evropské společnosti.....	38
4.3.1.1	Vytváření konceptu projektu.....	39
4.3.1.2	Administrativní cyklus.....	39
4.3.1.2.1	Předložení žádosti o grant	39
4.3.1.2.2	Hodnocení návrhů	46
4.3.1.2.3	Výsledky výběru	47
4.3.1.2.4	Fáze uzavírání smluv.....	47
4.3.1.2.5	Období způsobilosti pro aktivity projektu.....	48
4.3.1.2.6	Trvalé monitorování projektu	48
4.3.1.2.7	Podávání zpráv (u projektů s dobou realizace delší než 1 rok).....	48
4.3.1.2.8	Předložení závěrečné zprávy.....	48
4.3.1.2.9	Kontrola ex-post a auditů na místě.....	48
4.3.1.3	Finanční cyklus	49
4.3.1.3.1	Předložení odhadovaného rozpočtu	49
4.3.1.3.2	Posouzení rozpočtu	49
4.3.1.3.3	Vystavení grantové smlouvy.....	49
4.3.1.3.4	Platební postupy	50
4.3.1.3.5	Dodatky ke smlouvě.....	50

4.3.1.3.6	Požadavky k předkládání zpráv	50
4.3.1.3.7	Požadavky na finanční kontroly a audit na místě.....	50
4.4	Dostupnost prostředků z fondů EU v rámci školství	51
4.4.1	Program celoživotního učení.....	51
4.4.2	Erasmus Mundus II	54
4.4.3	Spolupráce s průmyslovými zeměmi	56
5	ZÁVĚR	60
6	SUMMARY	63
7	SEZNAM LITERATURY	64
	Seznam použitých zkratk.....	68
	Seznam tabulek	69
	Seznam grafů.....	69
	Seznam obrázků	70
	Seznam příloh.....	70
	Přílohy	71

1 ÚVOD

Jednou z hlavních priorit Evropské unie v programovacím období 2007–2013 je zvyšování konkurenceschopnosti Evropy, aby mohla být rovnocenným soupeřem ostatním silným hráčům celosvětového trhu. Mezi vlivy, které na takovou schopnost působí, patří také vzdělávání a odborná příprava, protože pokud bude mít Evropská unie vysoce kvalifikované a zkušené občany, bude se zvyšovat její potenciál.

Mezi možnosti, jak oblast školství financovat, patří bezesporu vcelku známé strukturální fondy. Ty se zaměřují především na projekty investiční povahy, jako ilustraci takového projektu uvedme například zateplení budovy základní školy. Ale to není jejich výhradní oblastí zájmu, také poskytují prostředky na menší projekty neinvestičního charakteru. Jejich dopad je ve většině případů pouze národní či regionální.

Kromě strukturálních fondů lze získat z Evropské unie finanční prostředky na zvolený projekt též prostřednictvím dalších nástrojů. Mezi ně patří i komunitární programy, které se orientují spíše na nadnárodní charakter a dopad realizovaných projektů. Komunitární programy jsou vytvářeny na podkladě konkrétních potřeb Evropské unie, odráží hlavní oblasti jejich problémů, které se řeší v jednotlivých politikách celého tohoto Společenství.

Náplň této práce budou tvořit komunitární programy, jež lze využít v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Nejdříve budou představeny i další možnosti financování projektů na poli školství. Poté bude vysvětlen pojem komunitární programy v obecné rovině, tedy jejich zájmové oblasti, rysy, odpovědné orgány, způsob žádání o finanční prostředky a následné čerpání grantů. Blíže specifikovány budou též samotné programy, které byly pro oblast vzdělávání a odborné přípravy vytvořeny a jejichž prospěšnost je zaměřena především na členské státy Evropské unie.

Primární cílem, který si tato práce klade, je seznámit čtenáře s touto možností financování projektů vytvořených pro zlepšení vzdělávání a odborné přípravy. V neposlední řadě též zjistit, kolik prostředků Evropská unie na tuto oblast poskytuje a prozkoumat jaký zájem o ně vykazují subjekty působící v České republice.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Financování školství v rámci EU

Evropská unie, jako organizace sdružující určité státy v Evropě, směřuje k větší míře spolupráce a integraci mezi svými členy, která je výhodná pro všechny zúčastněné státy. Integrované aktivity probíhající v rámci EU jsou financovány hlavně prostřednictvím rozpočtu EU. Návrh rozpočtu podává Evropská komise a schvalován je Radou EU a Evropským parlamentem.

Mezi příjmy rozpočtu EU patří: tradiční vlastní zdroje (dovozní cla, dávky z cukru a izoglukózy a zemědělské dávky), dále podíl na DPH, podíl z hrubého národního důchodu členských států a ostatní příjmy. [1]

Druhou stranu rozpočtu EU tvoří výdaje, které jsou členěny na konkrétní okruhy, které se vztahují k aktuálním prioritám EU pro dané období. Evropská unie vytváří tzv. finanční perspektivu, ta zahrnuje víceletý finanční rámec, který stanovuje závazné stropy (limity) pro jednotlivé roky. Roční výdaje nesmí tyto limity v daných letech překročit. Dále nesmí roční výdaje přesáhnout strop vlastních zdrojů určený na 1,24 % HND EU. Ve Finančním rámci 2007-2013, který je k nahlédnutí v přílohách této práce, převažují výdaje na zemědělskou politiku a politiku hospodářské a sociální soudržnosti, oproti nim v menší míře na zvyšování konkurenceschopnosti Evropské unie a zbylá část je určena na vnější politiku, administrativu a oblast občanství, svobody, bezpečnosti a práva. Konkrétně pro rok 2011 je výše výdajů rozpočtu EU stanovena na 141,9 miliard EUR, z čehož 1,2 miliard EUR připadá na oblast vzdělávání a odborné přípravy. [2]

Finanční podporu na oblast vzdělávání a odborné přípravy lze ze zdrojů Evropské unie získat především prostřednictvím těchto nástrojů: strukturální fondy, komunitární programy, Finanční mechanismy EHP/Norska, Programu švýcarsko-české spolupráce.

2.1.1 Strukturální fondy

Politika hospodářské a sociální soudržnosti má za cíl zlepšovat ekonomickou a sociální soudržnost v rámci Evropské unie, odstraňovat zaostalost a snižovat rozdíly mezi regiony členských států, jinak řečeno podporovat rozvoj ekonomicky slabších

regionů a států. Nástrojem, který slouží k dosažení tohoto cíle, jsou strukturální fondy. Čerpat z nich finanční prostředky je možné v rámci programovacích období. Pro období 2007-2013 jsou stanoveny 3 konkrétní cíle: cíl 1 Konvergence určený pro státy či regiony s HDP menším než 75% průměru EU, cíl 2 Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti zaměřený na rozvinutější oblasti s HDP vyšším než 75% průměru EU a cíl 3 Evropská územní spolupráce podporuje spolupráci přeshraniční, meziregionální či nadnárodní. Vyjmenované 3 cíle jsou financovány prostřednictvím 2 strukturálních fondů (ERDF a ESF) a Fondu soudržnosti, který se zaměřuje spíše na životní prostředí, dopravu a oblast energetiky.

Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) se soustředí především na modernizaci a rozvoj hospodářství, rozvoj inovací a také na životní prostředí, působí tedy v rámci všech tří cílů. Evropský sociální fond (ESF) se zaměřuje na oblast zaměstnanosti a s tím souvisejícího rozvoje lidských zdrojů. Podílí se na financování prvního a druhého cíle. [3]

V závislosti na obecných strategických zásadách EU pro soudržnosti vytváří každý členský stát národní strategický referenční rámec, který obsahuje priority dané členské země při využívání peněžních prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, dále pak popisy jednotlivých operačních programů pro konkrétní tematické oblasti či regiony soudržnosti. Pro programovací období 2007-2013 ČR vytvořila 24 operačních programů, které se dále člení na tematické, regionální, OP pro Prahu a programy zaměřené na evropskou územní spolupráci.

Vzdělávací instituce mohou čerpat finanční prostředky především z OP Vzdělání pro konkurenceschopnost (financován prostřednictvím ESF), OP Praha adaptabilita (konkrétně prioritní osy 1 a 3 směřují i ke zlepšení kvality vzdělávání), OP Lidské zdroje a zaměstnanost (finanční prostředky na vzdělávání určeny spíše pro absolventy a dospělé osoby na trhu práce), OP Výzkum a vývoj pro inovace (určený pro vysokoškolské instituce a výzkum a vývoj), OP Životní prostředí (zejména environmentální vzdělávání a například finanční prostředky na zateplování budov). Dále lze využít OP Přeshraniční spolupráce, OP Nadnárodní spolupráce – oblast střední

Evropa a v neposlední řadě také regionální operační programy pro daný region soudržnosti. [4]

2.1.2 Finanční mechanismy EHP/Norska

Finanční mechanismy EHP/Norska nelze řadit mezi fondy EU, neboť finanční prostředky poskytované v rámci těchto mechanismů poskytly nečlenské státy EU - Island, Lichtenštejnsko a Norsko. Finanční mechanismy EHP/Norska se skládají z Finančního mechanismu EHP (tedy všech tří zemí) a Finančního mechanismu Norska. [5] Tyto finanční mechanismy se zaměřují na snížení ekonomických a sociálních disparit v rámci Evropského hospodářského prostoru. Pro oblast školství je nejvíce zajímavá priorita Rozvoj lidských zdrojů, pod níž spadá Fond pro podporu spolupráce škol. Jmenovaný fond podporuje spolupráci vzdělávacích institucí z ČR a z Islandu/ Lichtenštejnska/ Norska. Národním kontaktním místem fondu je Ministerstvo financí ČR a správu fondu provádí Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. [6]

2.1.3 Program švýcarsko-české spolupráce

Právním podkladem pro program švýcarsko-české spolupráce je Rámcová dohoda mezi vládou České republiky a Švýcarskou federální radou. Program se zaměřuje na „*snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie*“ [7]. Zde je možné čerpat například z Fondu na stipendia, který se věnuje oblasti lidských zdrojů a spolupráci ve vědě. Žádat o stipendium mohou doktorandi či post-doktorandi z institucí oprávněných k žádání v rámci programu.

2.2 Komunitární programy obecně

V rámci struktury financování Evropskou unií existuje skupina programů - komunitárních programů, které jsou specificky zacíleny na konkrétní oblasti, jež přímo souvisí s jednotlivými politikami EU. Tyto programy se zaměřují na prohlubování spolupráce a řešení společných problémů týkajících se jak členských tak i v některých případech kandidátských států EU, přičemž se klade důraz na podporu mezinárodní spolupráce různých subjektů z více členských států. Od kandidátských států, které se účastní komunitárních programů, je požadován vstupní poplatek, naopak členské země takovou povinnost nemají. I když se soustředí hlavně na územní rozsah Evropské unie,

některé programy nevyklučují spolupráci i s třetími zeměmi, případně mimoevropskými státy.

Tyto programy jsou také specifické tím, že jejich financování probíhá prostřednictvím grantů, které plynou přímo z rozpočtu EU, tedy nikoliv ze strukturálních fondů EU. U komunitárních programů se jedná o zpravidla neinvestiční podporu a na rozdíl od strukturálních fondů není podmínkou účasti určitá hranice dosažené výše HDP, což umožňuje snadnější přístup pro účastníky.

Při využití prostředků z komunitárních programů lze financovat aktivity v těchto oblastech:

- Vzdělávání
- Výzkum a inovace
- Kultura
- Podnikání
- Životní prostředí
- Sociální politika
- Informační společnost
- Zdraví
- Svoboda a bezpečí. [9]

2.2.1 Odpovědné orgány

Primárním odpovědným orgánem, tedy tím, který má ve své působnosti provádění komunitárních programů, je ve většině případů Evropská komise. Ovšem existují i vybrané programy, kde se část této odpovědnosti deleguje také na vnitrostátní orgány především na příslušné národní agentury. Jedná se o programy s nepřímým centralizovaným řízením a programy se sdíleným řízením. Finanční prostředky pro tyto vybrané programy tedy neplynou přímo z rozpočtu EU, ale nepřímo rozdělením mezi zúčastněné země. Tyto prostředky jsou poté dle hodnocení a výběru konkrétních projektů rozděleny příslušnou národní agenturou mezi příjemce.

Pro komunitární programy většinou každý zúčastněný stát zřizuje informační či realizační místa. Jejich úkolem je zjišťování informací a zprostředkování kvalifikované

pomoci žadatelům, kteří jsou občany daného státu. Funkci gestorů, tedy kontaktních míst, mají v České republice podle Portálu veřejné správy České republiky tyto orgány:

- *„Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*
- *Ministerstvo průmyslu a obchodu*
- *Ministerstvo vnitra*
- *Ministerstvo dopravy*
- *Ministerstvo kultury*
- *Ministerstvo zdravotnictví*
- *Úřad vlády“ [9].*

Metodické řízení finančních toků komunitárních programů je v kompetenci Ministerstva financí ČR, přesněji odboru Národního fondu. Pro větší informovanost v oblasti metodiky Ministerstvo vydalo dokument: *Obecné zásady pro hospodaření s finančními prostředky EU při realizaci komunitárních programů*, jenž je přístupný na webu MF. Jak je uvedeno na stránkách MF, jedná se o: *„Obecné zásady poskytují metodické vodítko pro všechny subjekty, které zodpovídají za řádnou realizaci komunitárních programů a stanovují společné podmínky, které je nutné při jejich realizaci splnit.“ [7].*

2.2.2 Komunitární programy podle způsobu realizace

Podle dokumentu *Obecné zásady pro hospodaření s finančními prostředky EU při realizaci komunitárních programů* se komunitární programy dělí podle způsobu realizace na:

- 1) Komunitární programy řízené na centralizovaném základě, dělené na:
 - a) Komunitární programy řízené přímo
 - řídí je Evropská komise (přesněji její příslušný útvar)
 - b) Komunitární programy řízené nepřímo
 - řídí je subjekt, kterého tím pověřila Evropská komise
- 2) Komunitární programy realizované na principu sdíleného řízení
 - na řízení se podílí Evropská komise spolu s členský stát,

- tento způsob byl zaveden až pro programovací období 2007-2013 jako další možný,
- v praxi se používá jen u záruční sekce Evropského zemědělského záručního a podpůrného fondu a u strukturálních fondů. [10]

2.2.3 Čerpání finančních prostředků z komunitárních programů

Při vzniku nových komunitárních programů Společenství nejprve rozhodne o jejich typu, stanoví jejich rozpočet a dobu jejich trvání, která se obvykle stanovuje na několik let. Skladba a samozřejmě i obsah konkrétních programů závisí na aktuálních prioritách Evropských společenství. Z toho plyne, že se sice vytvářejí úplně nové, ale v některých případech mohou nové programy navazovat na již skončené. Například pro programové období 2007 – 2013 vznikla tzv. nová generace komunitárních programů, v nichž mnohé navazují na některé úspěšně fungující programy předchozího období 2002 - 2006. Tato skutečnost ovšem nevylučuje, že komunitární programy mohou existovat napříč programovými obdobími.

Jednotlivé komunitární programy mohou vytvářet větší celky, tzv. Rámcové programy. Cíle Rámcového programu jsou pak naplňovány všemi jednotlivými dílčími programy. Příkladem je Rámcový program Celoživotní učení, který „zastřešuje“ například programy Comenius, Erasmus, Jean Monet a další.

Při čerpání finančních prostředků z komunitárních programů nezáleží na konkrétním členském státě, kterému by byly EU přiděleny, nýbrž se vypisují výzvy k podávání návrhů konkrétních projektů, které jsou posléze hodnoceny v Bruselu prostřednictvím orgánů Evropské komise. Výzvy jsou zveřejňovány na webových stránkách komunitárních programů, gestorů, Národních agentur, generálních ředitelství Evropské komise i jiných, například Euroskop.cz atd. Do komunitárních programů se mohou zapojit subjekty z veřejného i soukromého sektoru, tedy každá právnická, v rámci některých programů i fyzická, osoba ze zúčastněného členského či kandidátského státu EU.

Je ovšem také nutné si předem uvědomit, že ve většině případů musí být projekt, spolufinancovaný také z dalších zdrojů. To znamená, že u vybraného projektu bude

z daného komunitárního programu financována pouze určitá část z celkového rozpočtu projektu, tato část se pohybuje kolem 40 až maximálně 75%. [1]

Návrhy projektů mohou být předkládány v případě účasti minimálně dvou či více organizací pocházejících z více členských států EU. Výhodnější je tudíž spolupráce s větším počtem partnerů.

Důležitým rysem projektu by měla být existence určité evropské přidané hodnoty, která nebude mít pouze národní charakter. Tedy realizace projektu bude mít širší záběr a přinese zlepšení v rámci větší evropské společnosti či určité zacílené skupiny v celoevropském měřítku. Tento rys má podstatnou váhu při pozdějším hodnocení projektů, protože přednost je dáována těm, u kterých je tato skutečnost zjevná.

Na zpracování a realizaci projektu se mohou podílet následující 3 skupiny subjektů – koordinátor programu, partner, spolufinancující subjekt.

V rámci každého projektu musí být vybrán jeden účastník, který bude zastávat funkci koordinátora. Tuto pozici může zastávat jak právnická tak fyzická osoba (toto je blíže specifikováno v konkrétních podmínkách daných programů). Důležitost této pozice spočívá v převzetí celkové odpovědnosti za realizaci projektu vůči Evropské komisi. Koordinátor předkládá žádost a v případě kladného vyřízení a přidělení grantu uzavře grantovou smlouvu. Po převzetí peněžních prostředků a jejich užití při realizaci projektu je těž odpovědný za jejich případné zneužití. Koordinátor předkládá Evropské komisi či příslušné národní agentuře veškeré zprávy týkající se uskutečňování projektu, tj. Průběžná a Závěrečná zpráva, ale také mimořádné zprávy o stavu projektu vyžádané nahodile.

Další skupina podílející se na projektu, partneři, přispívají k realizaci projektu nějakou činností, například mohou provádět školení zaměstnanců či mohou poskytovat finanční prostředky. Jejich účast na projektu musí být uvedena v návrhu projektu a poté v grantové smlouvě. Rozsah jeho zodpovědnosti a výnos z projektu vyplývá ze smlouvy uzavřené s koordinátorem. Jak koordinátor, tak i partner musí poskytovat veškeré dokumenty týkající se společného projektu.

Poslední skupinu tvoří spolufinancující subjekty. Ti se podílejí na projektu finančně, ale jelikož nefigurují v grantové smlouvě, nemají nárok na dotaci. [11]

Zpracovávání návrhů projektů, jejich vyhodnocení a vyrovnání účtů spolu s celkovou administrativou zajišťují jednotlivá generální ředitelství, která se mohou dělit podle politik EU, která spravují. Od podání až do uzavření projektu jsou žadatelé po celou dobu v přímém kontaktu s úředníky příslušného generálního ředitelství.

Doposud zde byly zmíněny společné prvky všech komunitárních projektů, ale je nutné podotknout, že se konkrétní program od programu dosti liší ve svých specifických pravidlech, která jsou mnohdy dosti odlišná například i v oblasti organizace výběrových řízení apod.

2.3 Komunitární programy v oblasti školství a vzdělávání

2.3.1 Program celoživotního učení

Mezi nejrozsáhlejší Rámcové programy v oblasti vzdělávání a odborné přípravy bezesporu patří Program celoživotního učení (Lifelong Learning Programme – dále též LLP). Rámcový program zahrnuje čtyři dílčí/odvětvové programy doplněné ještě dvěma podpůrnými programy.

Tabulka 1: Dělení Program celoživotního učení:

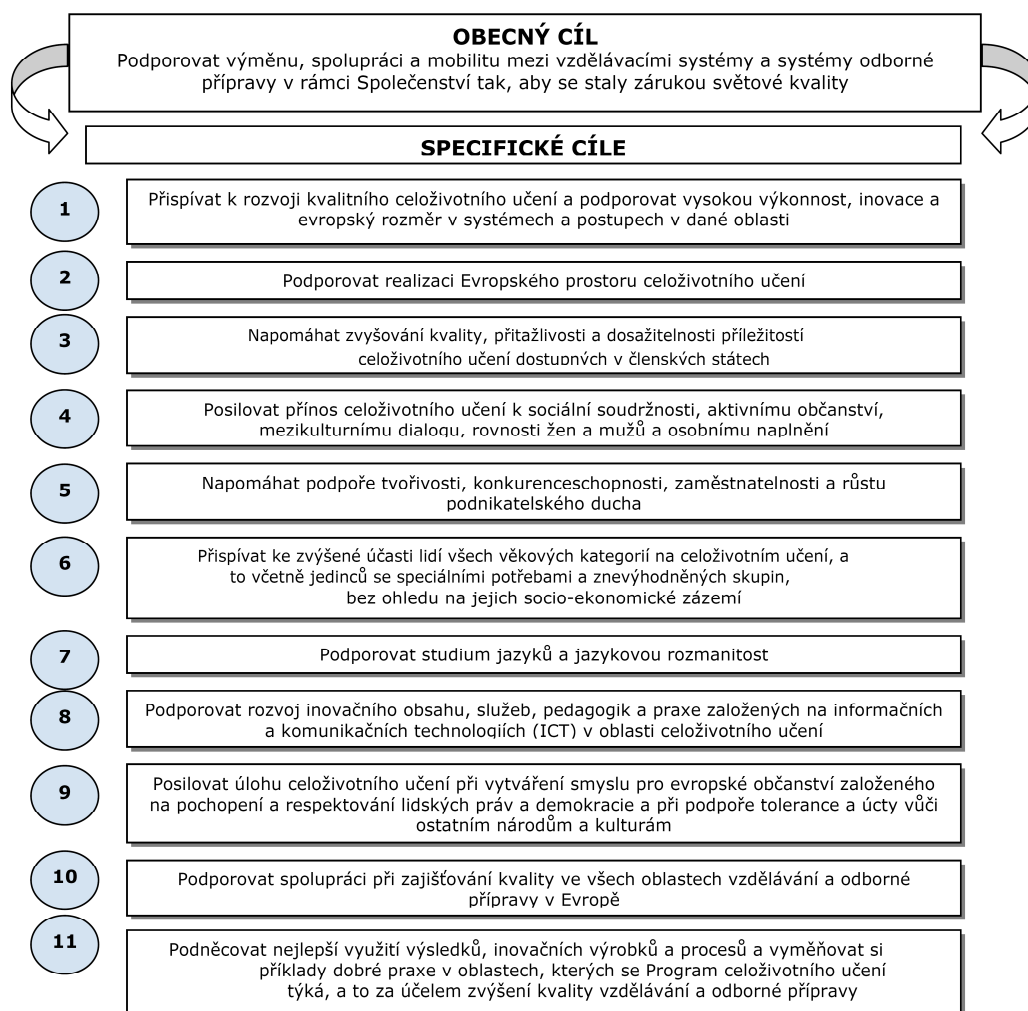
Rámcový program	Dělení	Dílčí programy	Zaměření jednotlivých programů
Program celoživotního učení (Lifelong Learning Programme - LLP)	dílčí/odvětvové programy	Comenius	Školní vzdělávání
		Erasmus	Vysokoškolské vzdělávání
		Leonardo da Vinci	Odborné vzdělávání
		Grundtvig	Vzdělávání dospělých
	Průřezový program		4 klíčové aktivity
	Samostatný program v rámci Programu celoživotního učení	Jean Monnet	Podpora výzkumu, výuky a diskusí

Zdroj: NAEP

Tento rámcový program patří do skupiny tzv. „nové generace komunitárních programů“. Jeho obecným cíle, který upravuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES ze dne 15. 11. 2006, je: „*Přispívat prostřednictvím celoživotního učení k rozvoji Evropské unie jako vyspělé znalostní společnosti s udržitelným hospodářským rozvojem, s větším počtem a vyšší kvalitou pracovních míst a s větší sociální soudržností při zajištění dobré ochrany životního prostředí pro budoucí generace.*“ [12] Kapitola I, Článek 1, Odstavec 2

Cíle jednotlivých programů, pak společně přispívají k splnění obecného cíle uvedeného v předchozím odstavci. Konkrétní podoby realizace obecného cíle představují specifické cíle, zobrazené v tabulce na následujícím obrázku.

Obrázek 1: Obecný cíl a specifické cíle Programu celoživotního učení

Zdroj: Příručka k programu LLP 2011 část I, str. 3

Pro dosahování určených cílů disponuje Program celoživotního učení s celkovým rozpočtem 6 970 milionů EUR, který bude postupně čerpán v letech 2007–2013. LLP se mohou účastnit nejen všechny členské státy, ale též vybrané tzv. třetí země a mimoevropské státy. Podrobné vymezení konkrétní států a aktivit, které mohou využít, lze najít v Příručkách vydávaných pro aktuální rok.

Hlavní odpovědnost za provádění celého rámcového programu má Evropská komise, respektive Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu. Pomocným orgánem v oblasti účinnosti a účelnosti je Výbor pro LLP, jehož předsedajícím orgánem je Komise. Správu centralizovaných částí programů provádí Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast, sídlící v Bruselu. Mezi její povinnosti se řadí zveřejňování výzev, příjem a výběr projektů. Spolu s Komisí rozhoduje o přidělení grantů, dále zajišťuje podpis smluv s koordinátory, převod finančních prostředků příjemcům, provádí kontrolu realizace projektů a také přímý styk s příjemci grantů. [13]

V rámci Program celoživotního učení existuje celá řada aktivit, které je nutné či výhodné řídit spíše na národní úrovni. Za tímto účelem byly příslušnými národními orgány účastníci se zemi vytvořeny národní agentury, na které Komise převedla část úkonů souvisejících s implementací a prováděním programu. Tímto způsobem spravování se LLP řadí mezi komunitární programy řízené nepřímou. V České republice funkci gestora pro tento rámcový program provozuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které zřídilo Národní agenturu pro evropské vzdělávací programy (NAEP). NAEP se zaměřuje na informační a poradenské služby, včetně publikace materiálů o jednotlivých programech, které má v kompetenci. Kromě LLP se stará o koordinaci i dalších programů, Erasmus Mundus, Tempus a dalších.

Návrhy projektů v rámci LLP mohou předkládat v konečném důsledku všichni (jak jednotlivci, tak i organizace), kteří se pohybují v oblasti školství, vzdělávání a odborné přípravy, (pak již záleží jen na konkrétním projektu).

Mezi programy LLP jsou zařazeny tyto druhy aktivit:

- CHARTA – Opravňuje vysokoškolskou instituci, které byl udělen Komisí, k účasti na programu Erasmus. Tento písemný dokument obsahuje práva a povinnosti, k jejichž dodržování se instituce zavazuje.

- CERTIFIKÁT – Je udělován u programů Erasmus a Leonardo da Vinci a to v rámci aktivity mobilita. Vypovídá o výborné kvalitě provozování mobilní činnosti subjektem, který ho vlastní.
- MOBILITA – „*Strávení určitého období v jiné účastnické zemi za účelem studia, získávání pracovních zkušeností, jiného vzdělávání, výuky nebo školení či souvisejících administrativních činností, které je podle potřeby podporováno formou přípravných či dalších vzdělávacích kurzů v jazyce hostitelské země nebo v pracovním jazyce.*“ [13] str. 7
- BILATERÁLNÍ A MULTILATERÁLNÍ PARTNERSTVÍ – Uzavíráno na základě smlouvy mezi partnery z různých účastnických zemí. Tyto subjekty se pak společně podílejí na provádění nějaké aktivity v rámci LLP, často v menším měřítku.
- MULTILATERÁLNÍ PROJEKT – Činnost s určeným a užitkovatelným výsledkem, která vzniká ze spolupráce více subjektů a má evropský rozměr.
- MULTILATERÁLNÍ SÍŤ – Jedná se o seskupení organizací, které se působí na poli vzdělání a odborné přípravy. Multilaterální síť se zaměřuje hlavně na odezvu a zázemí provádění programu.
- JEDNOSTRANNÝ NEBO NÁRODNÍ PROJEKT – Aktivita s určeným a užitkovatelným výsledkem, která je prováděna jednou institucí či jen v jedné zemi.
- DOPROVODNÉ AKTIVITY – Podpůrné činnosti, které napomáhají splnění cílů LLP, ale nejsou samostatně specifikovány v rámci dílčích programů LLP.
- POZOROVÁNÍ A ANALÝZA, STUDIE A SROVNÁVACÍ VÝZKUM – Samostatné projekty zabývající se pozorováním a analýzou.
- PROVOZNÍ GRANTY – Granty udělované institucím a sdružením, které působí v oblasti, na kterou se LLP vztahuje. Tyto finanční prostředky jsou určeny výhradně na běžný provoz. [14]

V rámci celoživotního učení existuje tzv. Evropský kvalifikační rámec pro celoživotní vzdělávání (EQF), který představuje základní nástroj pro usnadnění porovnatelnosti dosažené kvalifikace a skutečnými odbornými znalostmi z hlediska

existence mnoha odlišností v rámci vzdělávacích systémů jednotlivých států Evropy. Jeho přínos spočívá hlavně v ohledu podpory mobility zaměstnanců i studentů. [15]

2.3.1.1 Program Comenius

Tento dílčí program je určen pro oblast vzdělávání od mateřských až po střední školy. Využívat jej mohou osoby, instituce a organizace, které působí v těchto úrovních vzdělávání. Konkrétně jej mohou využít školy, učitelé a žáci, ale mimoto také místní úřady, nevládní organizace, instituce vzdělávající učitele, výzkumná centra zaměřená na oblast vzdělání, univerzity, informační a poradenské organizace.

Aktivity v rámci programu Comenius mají za cíl zkvalitnit školní vzdělávání prostřednictvím lepšího pochopení a možnosti přístupu mladých lidí a pedagogických pracovníků k oblastem jazykového vzdělání, poznávání jiných kultur a vytváření spolupráce v Evropě. Dále se zaměřuje na pomoc mladým lidem v získávání základních dovedností potřebných pro osobní rozvoj a budoucí práci.

Program financuje mobilitu, partnerství, multilaterální projekty a sítě a také podporuje doprovodné aktivity související se školním vzděláváním. Zmíněné první dvě činnosti mobilita a partnerství spravuje NAEP, zbývající 3 centralizované aktivity (multilaterální projekty, sítě a doprovodné aktivity související se školním vzděláváním) spravuje Výkonná agentura.

Aktivita mobilita

Prostřednictvím aktivity mobilita mohou jednotlivci cestovat do zahraničí a získávat další zkušenosti a vědomosti.

Projekty se týkají 5 okruhů:

- individuální mobility žáků (mohou zde strávit 3 až 10 měsíců),
- další vzdělávání pedagogických pracovníků (možnost až 6 týdenních pobytů),
- asistenční pobyty pro budoucí učitele – granty pro asistenty (mohou v hostitelské škole pracovat jako pomocníci při výuce 3 až 10 měsíců),
- asistenční pobyty pokud o grant žádá hostitelská země.

Průřezovou aktivitou jsou též přípravné návštěvy. Umožňují osobní a rozsáhlejší poznání zahraničních partnerů pro potencionální vytvoření partnerství škol i regionální

partnerství, multilaterálního projektu či sítě. Aktivita přípravné návštěvy se vztahuje na návštěvu konkrétní instituce a také na účast na kontaktním semináři. Délka této mobility je stanovena nejvíce na pět dní a odcestovat může jen jeden reprezentant. Předpokládá se, že po absolvování přípravné návštěvy dojde k vzniku společné žádosti o grant.

Aktivita partnerství

Aktivita partnerství umožňuje spolupráci mezi organizacemi zapojenými v sektoru školství z různých evropských zemí. Kooperace nabývá 4 podob: Multilaterální či bilaterální partnerství mezi školami zaměřené na žáky a učitele, regionální partnerství mezi místními a regionálními školními institucemi přinášející sdílení přístupů ve školních systémech, internetová platforma určená pro učitele a školy eTwinning napomáhající on-line výměně zkušeností.

Multilaterální projekty a sítě

Multilaterální projekty mají za cíl zlepšení kvality výuky prostřednictvím rozvoje, podpory a šíření nových metod vzdělávání. Mezi tyto projekty se zařazují i školící kurzy pro učitele a informační a poradenské systémy pro pedagogické pracovníky i jiné osoby, pro něž je program Comenius určen.

Multilaterální sítě představují fóra určená k diskuzi nad spoluprací a inovacemi v tématických oblastech školství.

Doprovodné aktivity

Doprovodné aktivity podporují dosažení hlavních cílů programu Comenius, může se jednat například o propagaci evropské spolupráce na poli školství.

2.3.1.2 Program Erasmus

Tento program vznikl již v roce 1987, nepatří tedy mezi úplně nové komunitární programy. Od roku 1995 byl začleněn spolu s dalšími programy souvisejícími s vzděláváním a odbornou přípravou do rámcového programu Sokrates, který byl později v roce 2000 nahrazen programem Sokrates II. Od roku 2007 je Erasmus zařazen do rámcového programu celoživotního učení. Erasmus se zaměřuje hlavně na podporu mobility a spolupráce ve vysokoškolském vzdělávacím prostředí. Účastnit se ho mohou studenti, pedagogičtí pracovníci, vysokoškolské instituce a některé vyšší odborné školy,

různá sdružení působící ve vysokoškolské oblasti, též nevládní organizace, výzkumná centra zaměřená na oblast vzdělání, míst úřady, informačním a poradenským organizacím, ale také osoby z podniků, které provádí výukové aktivity a zamýšlejí učit v zahraničí. [6]

Hlavním cílem programu Erasmus je pomoci vybudovat „*Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání*“ [16] a tím podporovat inovace napříč Evropou. Tím že se vysokoškolské vzdělávání bude moci rozvíjet i v rovině získávání zkušeností a jazykových dovedností při pobytu v cizině a později lepší mobilitu pracovníků, představuje Erasmus přínos též v politice konkurenceschopnosti Evropy. Program si klade za cíl sblížit jednotlivé vysokoškolské instituce mezi sebou ale také s podnikovou sférou. Svou pozornost upírá mimojiné k rozvoji a šíření nových vysokoškolských vzdělávacích postupů.

Program Erasmus obsahuje podobně jako program Comenius následující druhy aktivit: mobilita, multilaterální projekty a sítě a doprovodné aktivity.

Vysokoškolské instituce, které se chtějí účastnit aktivit programu Erasmus, musí nejdříve získat chartu - Erasmus University Charter (EUC).

Žadatel nejprve podá žádost o EUC Výkonné agentuře pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast. Listinu přiděluje na základě schválené žádosti Evropská komise. EUC má tři podoby: Standard ERASMUS University Charter, Extended ERASMUS University Charter (Student Placements only), Extended ERASMUS University Charter (Standard Charter and Student Placements).

Standard ERASMUS University Charter umožňuje instituci využít všechny druhy aktivit, které Erasmus nabízí, mimo pracovních stáží.

O Extended ERASMUS University Charter (Student Placements only), tedy rozšířenou chartu, žádají instituce, které se chtějí zapojit pouze do pracovních stáží pro studenty.

Na základě poslední Extended ERASMUS University Charter (Standard Charter and Student Placements), se lze zapojit do všech aktivit programu, jedná se tedy o kombinaci první a druhé charty. [6]

Po získání jedné z variant Erasmus University Charter, se vysokoškolská instituce může účastnit mnohých aktivit programu Erasmus.

Do skupiny decentralizovaných aktivit spravovaných Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy se řadí mobility a jejich organizace, intenzivní programy a intenzivní jazykové kurzy. Mezi centralizované aktivity řízené Výkonnou agenturou Evropské komise patří multilaterální projekty a sítě a doprovodné aktivity programu.

Aktivita mobilita

Studentům je v rámci programu Erasmus nabízena následující možnost výjezdu do zahraničí: mobilita studentů na studijní pobyty a mobilita studentů na pracovní stáže, obě v rozmezí 3 až 12 měsíců.

Tato aktivita je otevřena i pro pedagogické pracovníky v těchto podobách:

- mobilita zaměstnanců na výukové pobyty, tedy možnost vyučovat na zahraniční škole pro učitele i osoby v podnikatelské sféře v období od 5 až 42 pracovních dní,
- mobilita zaměstnanců na školení určená i pro nepedagogické pracovníky VŠ, která zahrnuje školení v podniku či vysokoškolské instituci v zahraničí.

V rámci aktivity Organizace mobility dostává subjekt, který zprostředkovává výjezdy, grant na vytvoření vhodného prostředí pro mobilitu. I v programu Erasmus lze využít aktivity Přípravné návštěvy, má obdobný charakter jako u programu Comenius.

Intenzivní programy zahrnují projekty krátkodobého charakteru trvající minimálně 10 dní vcelku, například semináře či jiné vzdělávací aktivity ale nikoliv konference a výzkumné činnosti. Programy jsou dostupné pro studenty i kantory.

Intenzivní jazykové kurzy slouží k výuce méně používaných a nepříliš často vyučovaných jazyků, kterými se hovoří v některých účastnických zemích. Kurzy jsou pořádané pro studenty vyjíždějících v rámci Erasmu do těchto států.

Multilaterální projekty

Multilaterální projekty se zaměřují na spolupráci jednak mezi vysokoškolskými institucemi a také mezi nimi a jinými vhodnými subjekty. Navrhované projekty se musí zabývat alespoň jednou z následujících priorit (od roku 2011 jiná struktura):

„Spolupráce mezi VŠ institucemi a podniky, Sociální rozměr vysokoškolského vzdělávání, Strategie mobility a odstranění překážek mobility ve VŠ vzdělávání, Podpora programu modernizace vysokého školství, Podpora excelence a inovací ve VŠ vzdělávání“ [6].

Multilaterální sítě

Multilaterální sítě mají za cíl zlepšit kvalitu vzdělávání rozvojem a sdílením ověřených postupů. Existují dva typy: akademické sítě (zaměřené na určité vědní disciplíny) a strukturální sítě (zabývající se správou a organizací institucí).

Doprovodné aktivity

Doprovodné aktivity zahrnují různé činnosti, které nejsou přesně definovány v rámci Erasmu, ale prokazatelně napomáhají k dosažení cílů programu.

2.3.1.3 Program Leonardo da Vinci

Tento program financuje projekty v oblasti odborného vzdělávání a přípravy. Cílem je pomoci účastníkům osvojit si nové dovednosti a vědomosti a rozšiřovat si kvalifikaci. Soustřeďuje se i na zlepšování kvality a rozvoje odborného vzdělávání a přípravy. V konečném důsledku se Program snaží posilovat celkovou konkurenceschopnost evropského trhu práce. Program se vztahuje na učně a středoškolské studenty, osoby a instituce podílející se na odborném vzdělávání, různá sdružení, subjekty z podnikatelské sféry, výzkumná centra působící v oblasti celoživotního vzdělávání, nevládní organizace a vysokoškolské instituce.

K decentralizovaným aktivitám, spravovaných na úrovni NAEP, se řadí: mobilita, partnerství, multilaterální projekty v oblasti přenosu informací.

Centralizované aktivity, řízené Výkonnou agenturou Evropské komise, zahrnují multilaterální projekty na poli vývoje inovací, tématické sítě a doprovodné aktivity.

Aktivita mobilita

Žádosti o grant u aktivity mobilita se mohou týkat těchto témat:

- mobilita osob v počátečním odborném vzdělávání včetně učňů,
- mobilita osob na trhu práce zaměřená na zlepšení pracovního potenciálu těchto osob,

- mobilita pracovníků v odborném vzdělávání a přípravě.

Tyto tři typy výjezdů mají podobu stáží. Grant lze mimo jiné získat i na Přípravné návštěvy jako u předešlých programů.

Aktivita partnerství

Partnerství v rámci programu Leonardo da Vinci představuje především spolupráci v malém rozsahu mezi organizacemi působícími na poli odborného vzdělávání a přípravy, které se zaměřují na témata zajímavá pro obě strany.

Multilaterální projekty

Multilaterální projekty v oblasti přenosu informací pomáhají šířit nejslibnější inovační výsledky projektů z minulých let.

Multilaterální projekty na poli vývoje inovací mají za úkol produkovat inovativní přístupy v odborném vzdělávání a přípravě, například učební materiály.

Tématické sítě

Podstatou tématických sítí je posílit spojení a sdílení zkušeností mezi různými subjekty zapojenými do odborného vzdělávání a zlepšit tak kvalitu, evropskou dimenzi a propagaci aktivit či otázek všeobecného zájmu na poli odborného vzdělávání a přípravy.

2.3.1.4 Program Grundtvig

Posledním odvětvovým programem je program Grundtvig, který se zaměřuje na projekty v souvislosti se vzděláváním dospělých.

Aktivity programu jsou určeny pro:

- osoby využívající toto vzdělávání, sdružení a asociace,
- organizace a instituce podílející se na vzdělávání dospělých, pedagogické pracovníky vyučující dospělé,
- správní orgány připravující koncepce vzdělávání dospělých,
- subjekty mající informační a poradenskou funkci v tomto aspektu,
- výzkumné ústavy a neziskové organizace působící v takové oblasti,
- podniky a vysokoškolské instituce zapojené do vzdělávání dospělých.

Cílem tohoto programu je dosáhnout zlepšení přístupu k možnosti zdokonalení dovedností a schopností dospělých v rovině osobní i pracovní. Předmětem působnosti jsou i alternativní vzdělávací příležitosti pro sociálně znevýhodněné osoby, například důchodce a lidi bez základního vzdělání. V neposlední řadě se podílí na řešení problémů spojených se stárnoucí populací v Evropě. [16]

K decentralizovaným aktivitám, řízeným NAEP, se řadí mobilita, workshopy, partnerství, dobrovolnické projekty.

Aktivita mobilita

Aktivita mobilita zahrnuje výukové kurzy, konference, stáže rozvíjející praxi a asistentské pobyty určené pro osoby zaškolující se na pozici v rámci vzdělávání dospělých.

I zde lze využít možnosti poznání partnerů prostřednictvím mobility Přípravných návštěv. Patří sem i workshopy, několikadenní semináře pořádané v jiné zemi.

Dobrovolnické projekty představují dvoustrannou spolupráci organizací z různých zemí, jejíž účelem je výměna dobrovolně přihlášených osob starších 50 let mezi sebou.

Projekt partnerství

Projekty partnerství se zaměřují na sdílení zkušeností v oblastech zajímavých pro zúčastněné organizace.

Centralizované aktivity

Mezi centralizované aktivity, spadající pod Výkonnou agenturu Evropské komise, patří multilaterální projekty, tématické sítě a doprovodné aktivity. Spolupráce v multilaterálních projektech směřuje k vytvoření konkrétních inovací v systémech vzdělávání dospělých. Tématicky zaměřené multilaterální sítě představují společná fóra pro komunikaci a sdílení zkušeností, informací a postřehů v tomto oboru.

2.3.1.5 Průřezový program

Průřezový program se orientuje na podporu odvětvových programů Celoživotního učení a přispívá tak k dosažení nejlepších výsledků. Účastnit se ho mohou pouze projekty, které se soustředí na alespoň dvě odvětví vzdělávání.

Průřezový program se dále dělí na 4 klíčové aktivity: Spolupráce a inovace politik v oblasti celoživotního učení, Jazyky, Rozvoj inovačního obsahu, služeb, pedagogik a praxe založených na informačních a komunikačních technologiích v oblasti celoživotního učení a Šíření a využívání výsledků a výměna osvědčených postupů. [17] V rámci průřezového programu se jedná většinou o centralizované aktivity, které má v kompetenci Výkonná agentura Evropské komise.

Klíčová aktivita 1 (KA 1)

Klíčová aktivita 1 (KA 1): Spolupráce a inovace politik v oblasti celoživotního učení si klade za cíl zlepšit kvalitu a transparentnost vzdělávání a odborné přípravy, rozpoznat oblasti zájmu a podporovat sdílení informací a výsledků výzkumu napříč Společenstvím. KA 1 se zaměřuje na mobilitu odborníků a odpovědných osob v oblasti vzdělávání prostřednictvím vzájemných návštěv, které podporují diskuse a výměny zkušeností se vzdělávacími systémy v jednotlivých zemích. KA1 poskytuje granty i na studie a výzkum, které přispívají k zlepšení politiky a praxe v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. Neméně důležité je vytváření tematicky určených multilaterálních sítí, jež představují platformu pro sdílení a společné hodnocení inovačních i používaných postupů a jejich možné prosazování.

Klíčová aktivita 2 (KA 2)

Klíčová aktivita 2 (KA 2): Jazyky má za úkol zlepšení jazykové způsobilosti občanů. KA 2 podporuje projekty na rozvoj nových učebních materiálů pro jazykovou výuku. Dále umožňuje vytváření multilaterálních sítí k sdílení výsledků projektu i osvědčených praktik a podpoře inovace jazykové politiky. K KA 2 se řadí i doprovodné aktivity jako například konference, informační kampaně a další.

Klíčová aktivita 3 (KA 3)

Klíčová aktivita 3(KA 3): Rozvoj inovačního obsahu, služeb, pedagogik a praxe založených na informačních a komunikačních technologiích v oblasti celoživotního učení nabízí financování multilaterálních projektů přinášejících do učení inovace a kreativitu a podporujících využívání informačních a komunikačních technologií. KA 3 také uděluje granty na multilaterální sítě určené k posílení spojení mezi učením a kreativitou a inovacemi.

Klíčová aktivita 4 (KA 4)

Klíčová aktivita 4 (KA 4): Šíření a využívání výsledků a výměna osvědčených postupů je určen pro aktivity, které se zaměřují na šíření výsledků akcí a projektů financovaných programy zaměřenými na vzdělávání a odbornou přípravu.

2.3.1.6 Program Jean Monnet

Program Jean Monnet je úplně centralizovaný, tudíž spravován Výkonnou agenturou pro vzdělávání, audiovizí a kulturu. Program Jean Monnet byl spuštěn v roce 1990. Podstatou programu je: „*Podpora výuky, výzkumu a diskuze v oblasti studií evropské integrace na úrovni vysokoškolských institucí*“ [6]. Studia evropské integrace lze interpretovat jako: „*Analýzu původu a vývoje Evropského společenství a Evropské unie ve všech směrech*“ [6].

Cíle programu směřují k rozšíření informací a povědomí o evropské integraci mezi evropskou i světovou veřejností. Dále se snaží zachovat určitý počet organizací zabývajících se otázkami evropské integrace a celoevropské dimenze vzdělávání a odborné přípravy. Účastnit se mohou všechny země světa, konkrétně tyto subjekty: sdružení profesorů a výzkumných pracovníků, výzkumná centra, dále sdružení zaměřená na vzdělávání a evropskou přípravu v celoevropském měřítku a vysokoškolské instituce.

Jean Monnet podporuje následující 3 klíčové oblasti: Akce Jean Monnet naplňující podstatu programu Jean Monnet definovanou v předešlém odstavci, dále na provozní granty určené pro šest specifických institucí a provozní granty podporující evropské subjekty působící na poli vzdělávání a odborné přípravy.

Klíčová aktivita 1 (KA 1)

Akce Jean Monnet zahrnují jednostranné i multilaterální projekty a multilaterální sítě. K jednostranným se řadí katedry Jean Monnet (specializovaná pracoviště určená k výuce evropské integrace zastoupená pouze jedním vysokoškolským pedagogem), katedry Jean Monnet ad personam (specializovaná pracoviště pro vybrané profesory působící v oblasti evropské integrace, každou katedru zastupuje pouze 1 osoba), centra excelence Jean Monnet (implementovaná součást vysokoškolské instituce vedená

katedrou Jean Monnet, shromažďující informace o evropské integraci), výukové moduly Jean Monnet (krátké kurzy informující o evropské integraci), různá sdružení výzkumníků a vysokoškolských pedagogů zaměřených na tuto oblast, informační a výzkumné činnosti programu Jean Monnet směřující k debatám a znalostem o vývoji evropské integrace. Multilaterální projekty ve formě mnohostranných výzkumných skupin (tvořené katedrami Jean Monnet alespoň ze 3 zemí) mají za úkol vytvářet tématicky zaměřené akademické sítě.

Klíčová aktivita 2 (KA 2)

Provozní granty KA 2 jsou určeny výhradně na podporu šesti konkrétních institucí důležitých v evropské integraci. Jejich výčet lze nalézt na webových stránkách Výkonné agentury pro vzdělávání, audiovizí a kulturu.

Klíčová aktivita 3 (KA 3)

Provozní granty KA 3 se vztahují na vymezené provozní a správní náklady vybraných sdružení a asociací působících v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

2.3.2 Program Erasmus Mundus II

Erasmus Mundus II pro období 2009 – 2013 navazuje na první fázi programu, která probíhala v letech 2004 – 2008. Náplní komunitárního programu Erasmus Mundus II je podpora: *„spolupráce a mobility v oblasti vysokoškolského vzdělávání směřující k zvyšování kvality evropského vysokoškolského vzdělávání, propagaci Evropské unie jako centra vysoce kvalitního vzdělávání v celosvětovém měřítku, podporu mezikulturního porozumění prostřednictvím spolupráce s třetími zeměmi a pro rozvoj třetích zemí v oblasti vysokoškolského vzdělávání“* [18] str. 4. Program Erasmus Mundus II je přístupný pro všechny země světa, konkrétně pak pro následující žadatele: vysokoškolské instituce, organizace aktivně činné na poli VŠ vzdělávání a výzkumu, osoby studující na vysokých školách, výzkumní a pedagogičtí zaměstnanci.

Odpovědnost za tento program nese Evropská komise, jež však delegovala jeho provádění na Výkonnou agenturu pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast. Program se proto zařazuje mezi centralizované programy. Národní agentura pro

evropské vzdělávací programy má v tomto případě spíše poradenskou a informační funkci.

Stanovených cílů dosahuje program Erasmus Mundus II prostřednictvím tří Akcí: Společné programy Erasmus Mundus, Partnerství Erasmus Mundus a Podpůrné projekty. Pro období 2009 – 2013 je rozpočet Akcí 1 a 3 programu Erasmus Mundus II stanoven na necelých 500 milionů EUR. Pro Akci 2 bude určen rozpočet na základě jiných nařízení a dohod (blíže Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1298/2008/ES). [19]

Akce 1: Společné programy Erasmus Mundus (včetně stipendií)

Akce 1 se dále dělí na Akci 1A pro magisterské programy a Akci 1B pro doktorské programy. Prostřednictvím Akce 1 se financují výukové programy připravené konsorciem, které tvoří vysokoškolské instituce, dále poskytuje stipendia pro studenty na studium v těchto programech a také stipendia krátkodobé povahy pro akademické pracovníky na účast v magisterských programech. Součástí navrhovaných projektů na výukové programy musí být mobilita osob mezi členy konsorcia a úspěšní studenti účastníci se výukových programů musí obdržet uznávané diplomy.

Akce 2 – Partnerství Erasmus Mundus

Akce 2 podporuje partnerství mezi vysokoškolskými institucemi z Evropy a z vybraných třetích zemí, na jejichž základě poté probíhají mobility studentů a akademických pracovníků mezi partnery. Dále program nabízí stipendia na mobility různé délky, většinou 3 měsíce až 3 roky, určené pro studenty a univerzitní pracovníky z Evropy a třetích zemí. Akce 2 není podobně jako Akce 1 a 3 financována prostřednictvím rozpočtu EU vyčleněného na vzdělávání. Prostředky pro realizaci Akce 2 jsou čerpány z různých finančních nástrojů určených na činnosti EU v souvislosti s vnějšími vztahy, konkrétně například Evropský rozvojový fond, evropský nástroj sousedství a partnerství apod. Každý finanční nástroj má jiná pravidla a politické zaměření a samozřejmě i třetí země účastníci se programem Erasmus Mundus mají rozdílné potřeby, to vše může způsobit každoroční úpravu pravidel pro aktivity Akce 2.

Akce 3 – Podpůrné projekty

Akce 3 financuje takové podpůrné projekty, jejichž cílem je zlepšit přitažlivost, renomé, propagaci a obraz evropského vysokoškolského vzdělávání. K tomuto účelu mohou být využity různé druhy aktivit, například pořádání konferencí, vytváření studií či analýz atd.

2.3.3 Program Spolupráce s průmyslovými zeměmi

Program se zaměřuje na mobilitu studentů a partnerství na poli vysokoškolského vzdělávání a odborné přípravy mezi organizacemi z EU a USA, Kanady, Austrálie, Japonska, Nového Zélandu a Jižní Koreje. Taková spolupráce má přispět ke zvýšení kvality vysokoškolského vzdělávání a odborné přípravy pro oba partnery. Mezi další cíle programu patří zlepšení vztahů a mezikulturního porozumění mezi občany z Evropy a partnerských zemí a dále snadnější přístup k získávání dovedností důležitých v globální ekonomice založené na znalostech.

Program Spolupráce s průmyslovými zeměmi se řadí mezi centralizované programy, tudíž odpovědným orgánem je Evropská komise a Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast se stará o administrativní záležitosti.

Jednotlivé programy v rámci Spolupráce s průmyslovými zeměmi reagují na opodstatněnou potřebu akademické spolupráce mezi průmyslovými (vyspělými) zeměmi a Evropskou unií.

Program nabízí tyto typy aktivit: projekty se společným nebo dvojím diplomem, společné projekty mobility, politicky orientovaný dialog a projekty. [20]

Aktivita Projekty se společným nebo dvojím diplomem

Tato aktivita podporuje konsorcia vysokoškolských institucí ve vytváření společných studijních programů. Studenti obou partnerských institucí stráví většinu studia v partnerské zemi a poté obdrží buď společný, nebo dvojí diplom.

Aktivita Společné projekty mobility

Společné projekty mobility jsou spuštěny a vedeny skupinou buď jen vysokoškolských institucí či vysokoškolských institucí a organizací působící v oblasti odborné přípravy a vzdělávání z EU a partnerské země. Aktivita nabízí mobilitu studentů (krátkodobé povahy, převážně na jeden semestr), stážistů a univerzitních pracovníků. Dále se zaměřuje na společné vytváření a rozvoj studijních plánů.

Aktivita Politicky orientovaný dialog a projekty

Tato aktivita se soustředí na strategická témata související se systémy a politikami v oblasti vzdělávání a odborné přípravy týkající se EU a partnerských zemí. Konkrétní podoby aktivity mohou být například semináře či studie apod. [16]

2.3.4 7. Rámcový program (7.RP)

Sedmý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace představuje hlavní nástroj financování vědy, výzkumu a vývoje v Evropské unii pro programovací období 2007–2013. 7.RP má za cíl pozitivně působit na zaměstnanost a posílit konkurenceschopnost Evropy. V 7.RP je mimo jiné důležitá spolupráce mezinárodního charakteru a vysoká kvalita výzkumu.

7.RP se dále člení na 4 dílčí programy (Spolupráce, Myšlenky, Lidé, Kapacity), podpůrný program pro Společné výzkumné centrum Evropské komise (JRC) a sedmý rámcový program Evropského společenství pro atomovou energii (EURATOM) pro výzkum a odbornou přípravu, který je ustanoven na období 2007-2011.

Pro období 2007-2013 byl pro 7.RP vyčleněn celkový rozpočet ve výši 50, 521 miliardy € a pro EURATOM na období 2007-2011 byl stanoven rozpočet 2, 751 miliardy €.

Žadatelé o grant v rámci 7.RP mohou být všichni, kteří aktivně působí v oblasti výzkumu a vývoje. Podmínkou způsobilého projektu je účast alespoň 3 subjektů ze 3 různých zemí EU či zemí asociovaných k 7. Rámcovému programu, ovšem existují výjimky uvedené v pravidlech pro konkrétní typy programů. 7. rámcového programu se mohou účastnit také vysoké školy, jak vyplývá z Rozhodnutí Evropského parlamentu a

Rady č. 1982/2006/ES: „Společenství má za cíl, stanovený ve Smlouvě, posílit vědecký a technologický základ průmyslu Společenství, a tím zajistit vysokou úroveň konkurenceschopnosti na mezinárodní úrovni. Za tímto účelem má Společenství podporovat všechny výzkumné činnosti, které jsou pokládány za nezbytné, zejména podporou podniků, včetně malých a středních podniků, výzkumných středisek a vysokých škol v jejich činnostech v oblasti výzkumu a technologického rozvoje.“ [21]
Kapitola 1, Odstavec 1.

Dílčí programy 7.RP umožňují vysokým školám zapojení do projektů týkajících se různých oblastí.

Dílčí programy 7. RP

a) Program Spolupráce

Program Spolupráce se zaměřuje na projekty založené na mezinárodní spolupráci různých subjektů pocházejících z EU i mimo ni. Podporuje spolupráci mezi univerzitami, průmyslovým odvětvím, výzkumnými centry a veřejnou správou. Program směřuje k získání či upevnění vůdčího postavení v klíčových vědeckých a technologických oblastech. Dále se program se soustředí na podporu rozvoje technologií a vědomostí v rámci 10 tematických oblastí: Zdraví, Potraviny, zemědělství a biotechnologie, Informační a komunikační technologie, Nanovědy, nanotechnologie, materiály a nové výrobní technologie, Energetika, Životní prostředí (včetně klimatických změn), Doprava (včetně letecké), Společenskoekonomické vědy a humanitní obory, Vesmír a Bezpečnost. [22]

b) Program Myšlenky

Program Myšlenky implementovaný Evropskou radou pro výzkum se zaměřuje na výzkum na hranici lidského poznání. Podporuje projekty různých témat, která si jednotliví výzkumní pracovníci volí sami. Cílem programu je posílit přitažlivost evropského výzkumu pro nejnadanější výzkumníky z celého světa, dále podpora rozvoje a propagace evropského výzkumu.

c) Program Lidé

Program Lidé reaguje na potřeby evropských výzkumníků v otázkách odborné přípravy, mobility a profesního rozvoje. Projekty se zaměřují na lidské zdroje v oblasti výzkumu a vývoje. Program se tak snaží vytvářet vhodné podmínky pro výzkumné pracovníky bránící jejich odchodu do jiných států a zároveň upoutat pozornost kvalitních výzkumníků z celého světa. Aktivit mobility se mohou účastnit osoby jak z členských zemí EU, tak i z asociovaných států. Dále program podporuje spolupráci mezi pracovníky z různých států a také spolupráci podniků a akademických institucí. Program Lidé poskytuje řadu možností také pro hostitelské instituce a organizace provádějící školení, kterými mohou být například vysoké školy.

d) Program Kapacity

Program Kapacity se zaměřuje na zvyšování kapacit v oblasti výzkumu a vývoje v celé Evropě a zajišťuje jejich optimální využití. Současně podporuje zlepšování inovačních možností malých a středních podniků, které jim umožňuje využívání výsledků výzkumu. Posiluje výzkumný potenciál evropských regionů prostřednictvím regionálních klastrů, sdružení univerzit, výzkumných center, podniků a veřejné správy. Povzbuzuje integraci vědeckého a technologického úsilí a podporuje i mezinárodní spolupráci.

3 CÍL A METODIKA

Tato bakalářská práce si klade za cíl zmapovat systém grantů plynoucích z fondů Evropské unie do školství, a to především s důrazem na komunitární programy, které se do skupiny fondů EU také počítají. Pojem školství samozřejmě nezahrnuje jen vzdělávání, ale jeho součástí tvoří i odborná příprava. Popisované komunitární programy v této oblasti neslouží pouze pro žáky a studenty, ale jsou přístupné též pro dospělé osoby pohybující se na trhu práce či organizace a instituce zabývající se zprostředkováním vzdělávání a odborné přípravy.

Dalším cílem je prozkoumat možnosti získávání dotací žadateli, ať již institucemi či jednotlivci. Tento cíl v sobě skrývá dvě roviny, za první výši poskytovaných finančních prostředků od Evropské unie v rámci komunitárních programů a za druhé míru zájmu subjektů působících v České republice, kterou o komunitární programy v oblasti vzdělávání a odborné přípravy vykazují. Pro lepší přiblížení problematiky získávání grantů poslouží popis tohoto procesu ukázaný na konkrétním příkladu.

K zpracování bakalářské práce byly využity především publikace vydané orgány Evropské unie či České republiky. Pro aktuálnost podávaných informací byly informace čerpány též z internetových stránek odborných institucí, které se touto problematikou zabývají a mimo jiné z webových stránek databází, které obsahují popisy schválených projektů v rámci zvolených komunitárních programů. Pro přiblížení procesu získávání grantu na konkrétním příkladu projektu financovaného prostřednictvím komunitárních programů, který je uveden v praktické části, byla použita dokumentace zapůjčená od koordinátora tohoto projektu. Pro přesnější a úplné údaje bylo nutné kontaktovat pracovníky Národní agentury pro evropské vzdělávací programy a též osoby, které se podílely na úspěšných projektech, což přineslo lepší náhled na praktickou stránku procesu žádání a realizace projektů obecně.

První část bakalářské práce obsahuje literární rešerši, která odpovídá zadanému tématu. Zde jsou uvedeny možné zdroje pocházející z Evropské unie, které lze využít pro financování projektů na poli školství. Dále už se práce věnuje komunitárním

programům, nejprve v obecné rovině a poté jejich konkrétní podobě v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

Druhá část bakalářské práce se zaměřuje na praktickou stránku poskytování a čerpání finančních podpor z komunitárních programů Evropské unie v oblasti školství. Podstatnou část zaujímá popis žádání o grant a pozdější realizace projektu, jehož cílem je čtenářům přiblížit celý tento proces krok za krokem. Dále dochází k porovnání uvolnění finančních prostředků Evropskou unií pro oblast vzdělávání a odborné přípravy jako celku a podrobněji pak i rozpočtů v rámci jednotlivých programů. Na závěr je přehledně uveden zájem o komunitární programy ze strany českých subjektů.

K hlavním metodám používaným při zpracování bakalářské práce se řadí komparace a analogie, také i deduktivní metody. V praktické části práce jsou navíc zvoleny analytické a syntetické metody.

4 ANALYTICKÁ ČÁST

4.1 Přístup EU k financování vzdělávání

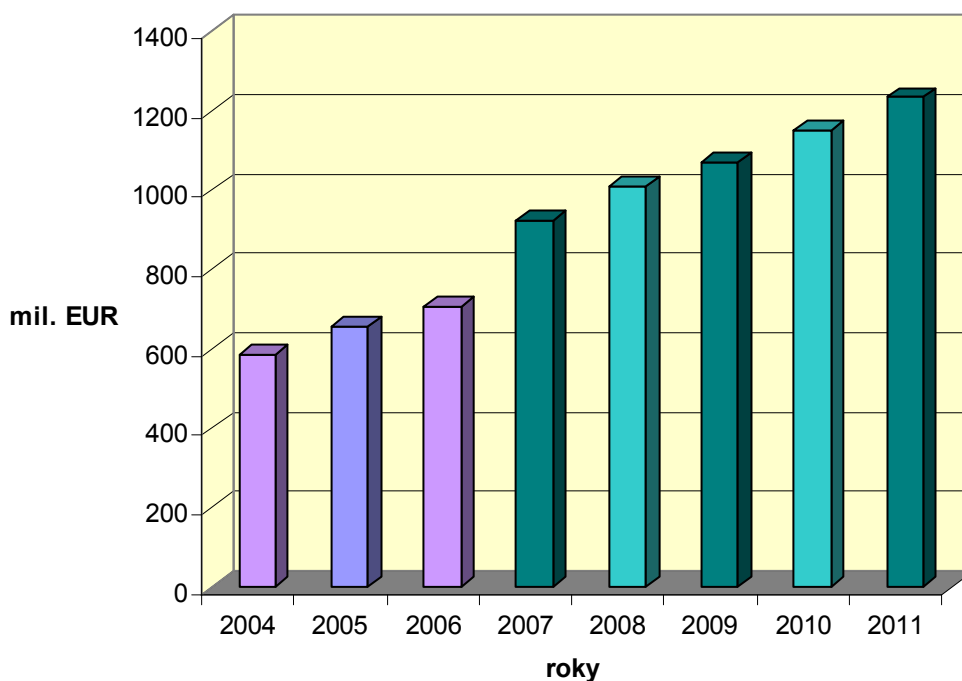
Spolupráce na poli vzdělávání a odborné přípravy v rámci Společenství sahá až do začátku 50. let, kde se takové tendence začal objevovat, jejich rozvíjení pokračuje i v 60. letech. Konkrétnější jednání pak lze spatřovat v 70. - 80. letech, kdy se například poprvé scházejí Ministři školství na úrovni Evropského hospodářského společenství a kdy je v roce 1976 formálně zaveden první akční program týkající se vzdělávání a kdy se dějí další významné události. První zárodky komunitárních programů pro oblast vzdělávání a odborné přípravy lze spatřovat již od roku 1985, kdy se začaly připravovat obecné náplně a právní podklady pro jejich pozdější vznik. V letech 1986 až 1994 bylo možné čerpat finanční prostředky pro vzdělávání z programů Erasmus a Lingea, pro odbornou přípravu byly určeny programy Comett, PETRA, FORCE či Eurotecnet. Druhá polovina 90. let (1995-1999) přináší druhou generaci komunitárních programů v této oblasti, jsou jimi rámcový program Sokrates (pro vzdělávání) a program Leonardo da Vinci (pro odbornou přípravu). [23] Programovací období 2000-2006, kterého se účastnila i Česká republika (2000-2004 jako kandidátský stát a 2004-2006 jako členský stát), nabízelo možnost čerpání finančních prostředků v rámci komunitárních programů prostřednictvím druhé etapy programů Sokrates a Leonardo da Vinci. Pro oblast vzdělávání pak v roce 2004 vznikají 2 nové programy eLearning a Erasmus Mundus. V nynějším programovacím období 2007-2013 se programy pro vzdělávání a odbornou přípravu sjednotily do rámcového programu celoživotního učení, vedle něhož samostatně koexistuje druhá etapa programu Erasmus Mundus. Další možnost čerpání prostředků pak představuje program Spolupráce s průmyslovými zeměmi a Sedmý rámcový program pro výzkum a vývoj. [24]

Přístup EU k financování vzdělávání a potažmo odborné přípravy lze zajisté nejvhodněji sledovat prostřednictvím finančních rámců pro jednotlivá programovací období a následně pak i skrze rozpočty určené pro jednotlivé roky. Neboť do roku 2004 bylo v EU 15 členských států a po tomto roce jejich počet vzrostl na 25, bude jistě

vhodnější uvádět data týkající se vzdělávání a odborné přípravy až po roce 2004. Také je jistě podstatné zmínit, že roku 2007 se počet členů rozrostl na 27 a toto číslo zatím zůstává nezměněné.

Důležité je též zmínit, že priority EU pro programovací období 2000-2006 a 2007-2013 jsou odlišné. Tento fakt se promítl samozřejmě do odlišené skladby finančních rámců, které jsou uvedeny v přílohách práce. Proto pro možné porovnání prostředků určených Evropskou unií na oblast vzdělávání a odborné přípravy nalezneme v Souhrnných rozpočtech EU pro jednotlivé roky, konkrétně v jejich Oddíle 3 - Komise, Hlava 15 – Vzdělávání a kultura, dále příslušné kapitoly vztahující se k vzdělávání a odborné přípravě.

Graf 1: Finanční prostředky určené na oblast vzdělávání a odborné přípravy v letech 2004-2011

Zdroj: Souhrnné rozpočty Evropské unie za roky 2004-2011 [25]

Jak je z grafu patrné výdaje Evropské unie v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, kterou tvoří jednotlivé komunitární programy, každým rokem rostou. V grafu jsou barevně odděleny roky 2004-2006 spadající do minulého programovacího období a zeleně laděné sloupce let zahrnutých v nynějším programovacím období 2007-2013.

Výčet těchto výdajů končí rokem 2011, neboť je posledním, pro nějž již byl schválen Souhrnný rozpočet. Období 2012-2013 je sice zahrnuté v plánovaném Finančním rámci 2007-2013, ale konkrétní podoba rozpočtů pro tyto roky ještě nebyla odsouhlasena, z tohoto důvodu tedy nejsou uváděny, protože by se jednalo pouze o rámcové odhady.

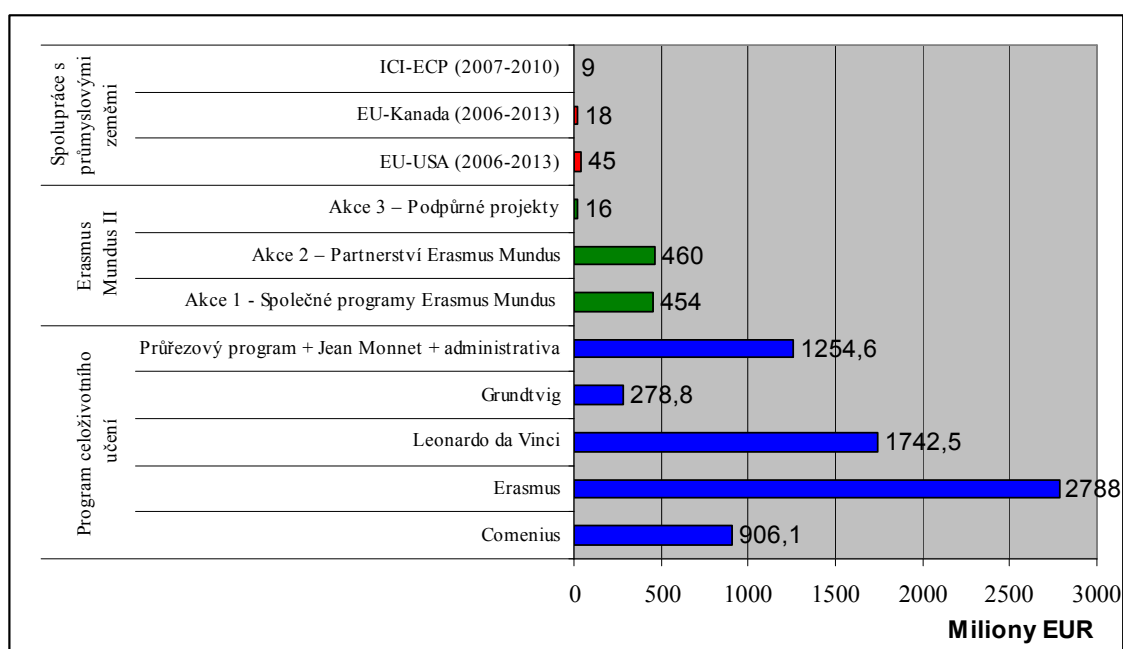
Mezi roky 2006 a 2007 je patrný větší rozdíl, což vychází ze změny priorit, které chce Evropská unie v nynějším programovacím období naplnit. Jejich podrobný výčet lze nalézt, jak již bylo zmíněno ve Finančním rámci 2007-2013 umístěném spolu s Finančním rámcem 2000-2006 v přílohách práce. Z hlediska rozpočtového učení ve Finančním rámci se oblast vzdělávání a odborné přípravy nacházela v minulém období v prioritě Vnitřní (interní) politiky. S příchodem nového období se přesunula do priority Udržitelný růst, konkrétně jeho část Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost. [26] Jelikož je Udržitelný růst jednou ze zásadních preferencí Evropské unie v tomto programovacím období, bylo přiděleno více finančních prostředků i pro oblast vzdělávání a odborné přípravy, která má v konečném důsledku podporovat schopnost občanů EU konkurovat pracovní síle v celosvětovém měřítku především svou připraveností a odborností a tím pomoci konkurovat celé Evropské unii jako silnému hráči na světovém trhu.

Pro celistvější popis přístupu EU k financování vzdělávání a odborné přípravy je nutné připomenout, že zájemci o dotace (granty) mohou žádat také prostřednictvím strukturálních fondů. Tento pojem byl již dostatečně osvětlen již na začátku práce, kde bylo řečeno, že bývají žadatelé pro financování projektů více využívány. To je sice pravda, ale u komunitárních programů se tento handicap snaží Evropská komise snižovat. Což je patrné i v rámci programovacího období 2007-2013, kdy celkový rozpočet komunitárních programů představuje asi 45% rozpočtu zmiňovaných strukturálních fondů ve stejném období. Pokračování v takové tendenci, by jistě bylo přínosné, neboť komunitární programy přinášejí mezinárodní dopad, naproti tomu strukturální fondy se zaměřují spíše na spolupráci na národní úrovni většinou s regionálním dopadem.

4.2 Srovnání uvolnění prostředků v rámci jednotlivých rámcových programů

Každý z programů týkajících se vzdělávání a odborné přípravy, které jsou popsané v části této práce nazvané Literární rešerše, mají předem stanovené odhadované rozpočty, jež jsou součástí jednotlivých Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, jež tyto programy uvádí v platnost. Následující graf umožňuje porovnání očekávaných alokací finančních prostředků na komunitární programy: Program celoživotního učení, Erasmus Mundus II a Spolupráce s průmyslovými zeměmi.

Graf 2: Srovnání odhadovaných rozpočtů komunitárních programů pro vzdělávání a odbornou přípravu

Zdroj: Analýza jednotlivých Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady pro dané programy

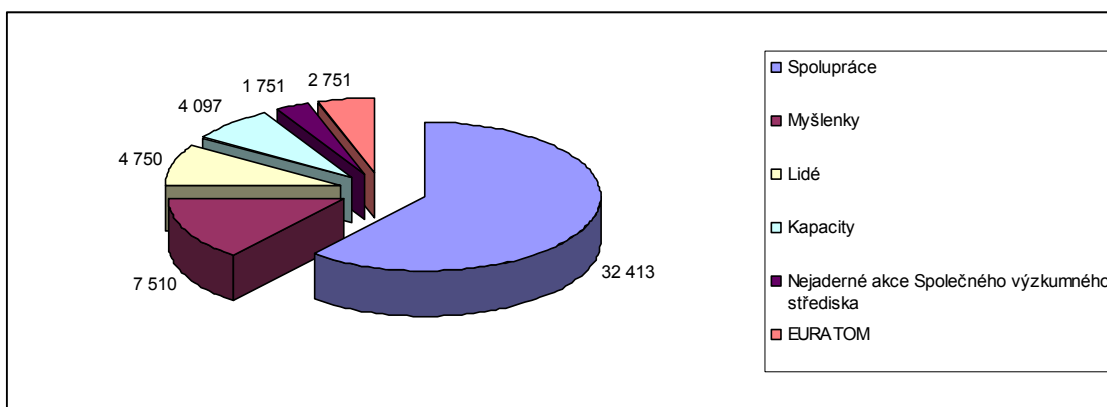
Jak se dalo očekávat, největší částka připadá v součtu na Rámcový program celoživotního učení (2007-2013), jehož celkový rozpočet činí 6,97 bilionů EUR. Menší množství prostředků, ale nijak zanedbatelné, je určena na program Erasmus Mundus II (2009-2013), konkrétně 954 milionů EUR. Nejmenší výše financí pak připadá na program Spolupráce s průmyslovými zeměmi v celkové výši 71,690 milionů EUR, kde je ovšem nutné podotknout, že realizační doby dvou podprogramů spolupráce (EU-USA

a EU- Kanada) jsou navrženy na období 2006-2013 a ICI-ECP pouze na léta 2007-2010.

Celkově největší část alokovaných peněz ze všech částí jednotlivých programů, byla přiřčena na aktivity programu Erasmus, který se zaměřuje na vysokoškolské vzdělávání. Přitom částka 2, 788 bilionu EUR představuje pouze finanční prostředky poskytnuté Evropskou unií, o další dofinancování projektů v rámci decentralizovaných aktivit může státní (nikoli soukromá) vysoká škola požádat také Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Valná část zmíněné částky 2, 788 bilionu EUR pak připadá hlavně na aktivity mobilit. V rámci jednotlivých let se však EU snaží snižovat každoroční přidělovanou částku na program Erasmus.

Pouze pro úplnost a ilustraci je uváděn také rozpočet Sedmého rámcového programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace a EUROATOMU, jejichž celkový rozpočet činí 53,27 bilionů EUR. Jak již bylo řečeno, v rámci některých oblastí z něj mohou také vysokoškolské instituce čerpat dotace. Z grafu vyplývá, že největší podíl na finančních prostředcích je přiřčen programu Spolupráce, ostatní finance jsou pak rozděleny mezi ostatní programy. Při porovnávání, je nutné přihlídnout ke skutečnosti, že program EURATOM je navržen jen na období 2007-2011, oproti tomu 7. Rámcový program na roky 2007-2013.

Graf 3: Očekávaný rozpočet 7. Rámcového programu a Euratomu (v mil. EUR)

Zdroj: Cordis [27]

4.3 Systém získávání dotací z fondů EU k financování školství

Fondy Evropské unie je pojem zahrnující množství nástrojů určených pro technickou a finanční pomoc. Lze sem řadit například strukturální fondy, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova či komunitární programy a další. Systém získávání dotací či jinak řečeno proces zahrnující vytváření konceptů projektů a jejich realizaci i administrativní a finanční cyklus předložených projektů, se u všech fondů liší v mnoha ohledech. Následující kapitola si klade za cíl přiblížit systém získávání dotace (jinak řečeno grantu) z komunitárních programů prostřednictvím konkrétního projektu, jemuž byl udělen grant na realizaci poměrně nedávno, v roce 2010.

Vytváření konceptu projektu a jeho realizace je zcela v působnosti koordinátora a jeho partnerů. Na administrativním a finančním cyklu projektu se podílejí jak autoři projektu, tak do značné míry orgány Evropské komise a národní agentury členských států. V tomto případě se jedná o projekt v rámci Programu celoživotního učení, jehož administrativní a finanční cyklus lze obecně charakterizovat podle LLP - Příručky 2011 - Všeobecná pravidla pro žadatele takto:

A. Administrativní cyklus:

1. Předložení žádosti o grant
2. Hodnocení návrhů
3. Výsledky výběru
4. Fáze uzavírání smluv
5. Období způsobilosti pro aktivity projektu
6. Trvalé monitorování projektů
7. Podávání zpráv (o projektech s dobou realizace delší než 1 rok)
8. Předložení závěrečné zprávy
9. Kontrola ex-post a auditů na místě

B. Finanční cyklus:

1. předložení odhadovaného rozpočtu
2. posouzení rozpočtu
3. vystavení grantové smlouvy
4. platební postupy
5. dodatky ke smlouvě
6. požadavky k předkládání zpráv
7. požadavky na finanční kontroly a audit na místě

4.3.1 Projekt Po stopách Renesance v Evropské společnosti

Mezi úspěšné projekty, které byly schváleny k realizaci, jak již bylo řečeno, se řadí též projekt Po stopách Renesance v Evropské společnosti (Searching Traces of Renaissance in European Society = S.T.O.R.I.E.S.), na který byl ZŠ Bechyně Libušina spolu s jejími partnerskými školami udělen v roce 2010 grant, jehož realizační období je od 1.8.2010 do 31.7.2012. Tento projekt je součástí programu Comenius, konkrétně aktivity multilaterálního partnerství škol, kterou jako decentralizovanou spravuje Národní agentura pro evropské vzdělávací programy (NAEP).

O možnosti financování školních aktivit prostřednictvím komunitárních programů se ZŠ Bechyně Libušina dozvěděla nikoli prostřednictvím informačních letáčků, webových stránek či veletrhů komunitárních programů, ale díky zájmu jejích zaměstnanců o možnosti spolupráce s jinými školami. Jinak řečeno, na financování projektů z prostředků EU byla ZŠ upozorněna pedagogickými kolegy ze spřátelených škol. Neboť je velice zaujala spolupráce i se školskými institucemi z jiných zemí, obrátili svoji pozornost k Programu celoživotního učení, konkrétně k programu Comenius, který se zaměřuje na základní a střední školství. Partnerské školy do společného projektu hledali především prostřednictvím aktivity Přípravné návštěvy programu Comenius účastí na kontaktních seminářích. Tato forma zapojení je obzvláště vhodná pro školy, které jako ZŠ Bechyně Libušina mají zájem se zúčastnit programu Comenius, ale nemají žádné zkušenosti s projekty mezinárodního charakteru ani vhodné

kontakty na možné zahraniční partnery. Další možnost hledání partnerských škol do projektu, kterou ZŠ Bechyně Libušina využila, byla aktivita eTwinning, která sama o sobě poskytuje granty na projekty vzdělávání takřkajíc na dálku, ale také nabízí databázi škol, které mají zájem o vytvoření mezinárodního projektu například v rámci programu Comenius.

ZŠ Bechyně Libušina s využitím jmenovaných možností hledání partnerů připravila první projekt, který ovšem nebyl schválen. A posléze druhý projekty, který měl stejný výsledek. Důvody zamítnutí byly v obou případech spojeny s nesplněním určitých kritérií ze strany některých partnerů či neudělení grantu partnerovi jeho národní agenturou, což se v jednom případě stalo i ZŠ Bechyně Libušina. Naštěstí se nenechali odradit a třetí projekt, sice s jinými partnery, byl schválen.

4.3.1.1 Vytváření konceptu projektu

Koncept třetího projektu, již zmiňovaného S.T.O.R.I.E.S., vytvářeli spolu s partnery během Přípravné návštěvy. Podle slov ZŠ Bechyně Libušina bylo nejnáročnější vytvoření harmonogramu (mechanismu) projektu, tj. jak projekt zrealizovat, například termínové určení mobilit. Naopak nalezení společného téma projektu nebylo paradoxně tak složité, neboť probíhalo formou určitého brainstormingu, kdy každý účastník přicházel s různými nápady a myšlenkami.

4.3.1.2 Administrativní cyklus

4.3.1.2.1 Předložení žádosti o grant

Po určení náplně a struktury projektu bylo nutné sepsat žádost o grant na projekt S.T.O.R.I.E.S.. V případě komunitárních programů je většinou nutné vyplnit žádost v tzv. komunikačním jazyce partnerství. Používá se většinou jeden z následujících jazyků: angličtina, němčina či francouzština, ale může jím být i český jazyk či jiný. Aktivita Comenius Partnerství škol vyžaduje společnou žádost, tzn., že všechny školy zapojené do projektu musí bezvýhradně souhlasit s jejím obsahem. Formulář žádosti je přístupný na webových stránkách Národní agentury pro evropské vzdělávací programy. Před vyplňováním žádosti bylo nutné si přečíst aktuální Výzvu pro předkládání návrhů 2010 vydanou Evropskou komisí a Pokyny 2010 publikované NAEP. Koordinátor

projektu S.T.O.R.I.E.S. a jeho partneři si poté formulář stáhli, společně vyplnili v anglickém jazyce a poté odeslali elektronickou žádost. Po úspěšném odeslání se automaticky doplnilo číslo přihlášky. Takto kompletně vyplněný formulář zaslal každý partner zvlášť na adresu své národní agentury v tištěné i elektronické podobě, v případě ZŠ Bechyně Libušina to byla NAEP. Každá partnerská instituce tedy žádala o určitou část grantu, která připadá na mobility, jež bude realizovat v rámci projektu, separátně, ale v rámci totožného formuláře.

Protože struktura žádosti o grant má přehlednou a logickou posloupnost informací, bude se popis projektu rámově této struktury držet. Přesné členění žádosti je umístěno v příloze této práce.

Přihláška a informace o žádajících institucích

Základní informace o projektu týkající se názvu a zařazení v rámci programu LLP byly již zmíněny. Dále se v žádosti vyplňují identifikační údaje instituce, informace o kontaktní osobě, zákonném zástupci instituce, stručný popis a předchozí zkušenosti s programem LLP. Vyjmenované části musí uvést každý partner včetně koordinátora. Jelikož koordinátor je v žádosti označen jako partner číslo 1, bude při představování projektu řazen mezi partnery. V rámci projektu S.T.O.R.I.E.S. spolupracuje celkem 5 partnerských institucí, mezi něž se řadí ZŠ Bechyně Libušina, SŠ ze Španělska, ZŠ ze Slovenska, SŠ z Polska a speciální škola z Maďarska. Navíc ZŠ Bechyně Libušina na sebe převzala roli koordinátora projektu spojenou s hlavní zodpovědností za realizaci projektu, což není v ČR příliš časté, neboť české školy volí spíše pozici řadového partnera, jež má v porovnání s koordinátorem méně povinností. Z vyjmenovaných 5 školských institucí mají skoro všechny (přesně 4) předchozí zkušenosti z úspěšně realizovaných projektů v rámci programu Comenius.

Popis projektu

Důležitou část žádosti tvoří také popis samotného projektu. První oddíl této části, Summary, který představuje stručné shrnutí projektu, může být dále použit Evropskou komisí či národní agenturou při poskytování informací o vybraných projektech. Dále je nutné specifikovat určité odůvodnění realizace projektu, tedy co motivovalo partnerské instituce k jeho vytvoření. ZŠ Bechyně Libušina a její partneři předpokládají, že projekt

splní následující potřeby. Jelikož komunikačním jazykem projektu je angličtina, předpokládají procvičení a prohloubení znalostí žáků a učitelů partnerských institucí v tomto jazyku. Dále zamýšlené využití IT bude mít jistě příznivý vliv na zlepšení počítačových dovedností žáků a učitelů partnerských institucí. Spolupráce na zvolené téma Po stopách Renaissance v Evropské společnosti zahrnujícím jak minulost tak také současnost, jistě podpoří zájem o učení se novým znalostem z oblastí, které s tématem souvisejí. Jedná se především o tyto vyučované předměty: dějepis, výtvarná výchova, angličtina, společenské vědy, literatura, IT a další. Navíc se předpokládá zlepšení meziodvětvového a mezikulturního povědomí (informovanosti) studentů a učitelů partnerských institucí. Což možná dále povede u těchto studentů a učitelů k posílení pocitu sounáležitosti v rámci Evropy pochopením podobných i rozdílných vlastností evropských národů. Speciálně pro učitele partnerských institucí tento projekt přináší možnost vytvářet nové vyučovací metody, sdílet zkušenosti a rozšířit si obzory. Kromě toho se předpokládá motivace žáků partnerských institucí použít získané znalosti v praxi. V neposlední řadě, uvědomění si rozdílů v mezikulturním a mezinárodním kontextu může mít také za následek posílení smyslu tolerance určitých rozdílů, které samozřejmě panují mezi studenty z různých partnerských institucí. [28]

Další část popisu projektu též zahrnuje určení jeho cílů a strategie. Jak název Po stopách Renaissance v Evropské společnosti napovídá, prvotním cílem celého projektu je pokusit se získat určitý přehled o různorodých aspektech Renaissance jako kulturního hnutí. Partnerské instituce se zaměřují na obecné znalosti o této historické epoše včetně významných osobností a obecných hodnot, dále na rozdílné dopady Renaissance na různé evropské země a na objevení jejich stop v současnosti. Dílčí cíle, které pomohou naplnit prvotní záměr, pak tvoří i naučit studenty určitým sociálním dovednostem, jako například jak se prosadit v rámci pracovního týmu či vhodné zpracovávání a třídění nalezených informací. V jiném směru se snaží také podporovat kreativní nápady žáků a naučit je efektivně pracovat s informačními technologiemi. Za dílčí cíle lze v jistém směru považovat i důvody pro realizaci daného projektu, které byly popsány v předchozím odstavci, neboť také představují to, čeho chtějí partnerské instituce dosáhnout, jejich motivaci pro daný projekt. Samozřejmě je důležitá i strategie dosažení vytyčených cílů. Partnerské školy zamýšlejí prostřednictvím předmětů jako dějepis,

literatura, výtvarná výchova, občanská výchova, ekonomie, přírodní vědy a informatika, tedy užitím a kombinováním informací z nich, najít rozdílné a společné rysy Renesance v minulosti každé zúčastněné země a porovnat jaké dopady lze spatřit v dnešní době. Jednou z cest dosažení cílů je tedy přizpůsobení učebních osnov těchto předmětů také na téma Renesance, dále pak nalezení a prozkoumání velkého množství zdrojů o této problematice. V neposlední řadě se zaměří na zlepšení a obohacení metodiky prostřednictvím osvojení si nejlepších postupů každé země, což zahrnuje způsoby vedení hodin a sdílení zdrojů. Tyto cesty v konečné důsledku povedou k naplnění všech cílů projektu S.T.O.R.I.E.S.. [28]

Neméně důležitým oddílem žádosti o grant jsou předpokládané Výsledky a výstupy, které vzniknou při realizaci projektu S.T.O.R.I.E.S.. Partnerské instituce budou spolupracovat na vytvoření následujících produktů. Za základní lze považovat vytvoření webové stránky¹ projektu S.T.O.R.I.E.S., kam budou v průběhu realizační doby vkládány další výstupy, jako například prezentace jednotlivých škol na daná témata, kvíz obecných znalostí o Renesanci či krátké příběhy o vybraných osobách Renesance napsané žáky partnerských škol. Tyto příběhy budou po prvním roce spolupráce publikovány v brožůře. Celý projekt završí vytvoření Turistického průvodce po Renesanci, kde budou využity informace z prezentací partnerských institucí o Renesanci i různé postřehy z návštěv jednotlivých škol. Doprovodnou aktivitou projektu bude práce na společném multilingvistickém slovníčku výrazů spojených s aktivitami v rámci téma Renesance.

Přidaná hodnota, důležitý prvek projektů v rámci komunitárních programů, je samotnými autory projektu: „*Spatřována v jednotícím prvku historie, neboť jak se říká historie je učitelkou života. Školy podílející se na tomto projektu zvolily jeho téma Renesance, protože v dějinách každé ze zúčastněných zemí je tato epocha zastoupena, ale na druhou stranu s menšími odlišnostmi, které mohou společně zkoumat a porovnávat. Ani vzájemný vliv na rozvoj jednotlivých zúčastněných zemí nelze opomenout. Navíc práci na tomto multikulturním projektu studenti nepoznají jen odlišnosti v různých aspektech života v těchto zemích, ale hlavně si uvědomí společné prvky, které tak z*

¹ Webová stránka přístupná na WWW: <http://www.comenius-stories.org/>

obyvatel EU vytváří rovnocenné a legitimní občany tohoto společenství. Z tohoto důvodu je jedním z hlavních cílů projektu výměna studentů a učitelů mezi jednotlivými partnerskými školami. Principy jednotné Evropy budou vysvětlovány nejen teoreticky, ale také ukázány v praxi. Což rozšíří studentům obzory a zlepší jejich toleranci a akceptaci jiných národností a rozšíří jejich povědomí o kulturních a sociálních rozdílech a pomůže jim se připravit na život v naší nové zemi zvané Evropa.“ [28] str. 25

Poslední charakteristiku projektu, kterou je nutné uvést, tvoří očekávaný Dopad projektu na partnerské instituce podílející se na projektu S.T.O.R.I.E.S.. V obecné rovině má posílit partnerství mezi školami účastnicími se projektu a mezi evropskými regiony, ze kterých pocházejí, čímž zlepší povědomí svých žáků a učitelů o různorodosti a jednotě států EU. Samozřejmě, jak již bylo zmíněno, projekt bude mít vliv na toleranci a pochopení studentů vůči jiným národům a s tím spojená jazyková připravenost, jim usnadní pozici občanů mezikulturního společenství, jakým EU bezesporu je. V neposlední řadě si studenti zlepší své dovednosti v oblasti IT a získají nové znalosti o konkrétním tématu, Renesanci, v mezinárodním kontextu. Práce v týmech je naučí akceptovat názory druhých lidí i prosazovat své vlastní. Většina z jmenovaných přínosů bude mít dopad též na pedagogické pracovníky účastnicí se projektu, navíc je pro ně výhodou možnost sdílení osobních zkušeností v oblasti školství a osvojení si nových metod výuky.

Hlavní ohnisko (zájem) projektu

Informace o hlavním zájmu/ohnisku projektu tvoří další celek přihlášky, který je koncipován jako jakýsi dotazník, kde subjekt vybírá z navržených možností. Jedná se spíše o určité zaškatulkování projektu vycházející z výše uvedeného popisu projektu.

Implementace (realizace) projektu

Část věnovaná samotné implementaci/realizaci projektu se zaměřuje na organizační stránku projektu. Důležitou součástí každého projektu je zajisté rozdělení úkolů, za které bude daný partner odpovídat. K hlavním povinnostem koordinátora patří obecná koordinace projektu, zajištění stálého kontaktu mezi partnery po dobu trvání projektu, dohlížení na průběh aktivit, spolu se sledováním a kontrolováním dodržení

lhůt pro realizaci každé aktivity. Mimoto má přidělenou konkrétní oblast, které se bude věnovat, jako i ZŠ Bechyně Libušina v případě projektu S.T.O.R.I.E.S., která se stará například o znalosti související s Renesancí v rámci předmětu Občanská výchova a další. Další úkoly se dělí samozřejmě i mezi partnerské školy ze Španělska, Slovenska, Polska a Maďarska.

Neméně důležitá otázka je i prostřednictvím jakých médií bude spolupráce probíhat, myšleno mimo plánovaných mobilit (návštěv). Účastníci projektu spolu budou komunikovat prostřednictvím e-mailů, sociálních sítí, mobilních telefonů atd., ale také s využitím webové stránky, kde budou moci zúčastněné strany sdílet informace týkající se provozovaných aktivit a vytvářených produktů (výstupů). Každá škola po dokončení stanoveného úkolu jej bude prezentovat ostatním partnerům na této webové stránce.

Organizačně nutné je též vymezení osob, které se zapojí do projektu a jakým způsobem tak bude učiněno. Partnerství v rámci projektu S.T.O.R.I.E.S. se zaměřuje na žáky a učitele. Přesněji by každá z 5 zúčastněných škol měla vytvořit vlastní pracovní tým s hlavní koordinující osobou či osobami v čele, které budou zodpovědné za komunikaci s ostatními týmy, jež se bude týkat upřesnění harmonogramu, stanovení závěrů a konečné podoby aktivit. Pedagogická část týmů bude řídit práci na konkrétních úkolech (povinnostech) stanovených pro každou školu zvlášť (viz oddíl týkající se rozdělení úkolů). Žáci účastníci se jednotlivých pracovních týmů budou spolupracovat na již zmiňovaných výstupech (produktech) projektu S.T.O.R.I.E.S.. Pomocí studentům v jejich snažení jistě mohou plánované podpůrné aktivity, diskuze či kvízy. Všichni se budou podílet na obeznámení veřejnosti s projektem S.T.O.R.I.E.S., například prostřednictvím výstav, koncertů renesanční hudby, novinových článků atd.

Začlenění projektu do již probíhajících aktivit, tedy do běžného chodu partnerských institucí, bude probíhat zahrnutím aktivit projektu do školních osnov a způsobu vedení hodin v následujících 2 letech.

Pro projekt je důležité průběžné a konečné zjištění stavu a kvality jeho realizace. Pokrok v práci bude pravidelně hodnocen prostřednictvím e-mailů mezi studenty a učiteli partnerských institucí. Informace od pracovních týmů o postupu práce v rámci jednotlivých úkolů bude shromažďovat koordinátor, ZŠ Bechyně Libušina.

Budou probíhat také pravidelná analýza dosavadních výsledků ve vztahu k cílům a předpokládanému dopadu partnerství, využity budou dotazníky, podávání zpráv o dosavadním stavu zadaného úkolů a další prostředky umožňující vyhodnocení. Poslední meeting, kterého se zúčastní všichni partneři, bude směřovat k celkovému posouzení konečných výsledků a výstupů projektu v porovnání s očekávanými.

Obecně každý projekt vyústí v nějaký závěr či produkt, aby měl odpovídající přínos, je nutné dbát na vhodné šíření a (vy)užití těchto výsledků. Projekt S.T.O.R.I.E.S. bude k takovým účelům využívat společnou webovou stránku a webové stránky 5 zúčastněných škol; výstavy za účelem prezentace produktů pořádané například ve škole či místním kulturním centru; koncerty renesanční hudby; publikování postupu projektu v místních médiích; informační nástěnky ve školách a další.

Účastníci a aktivity

Přesné určení počtu osob účastnících se projektu v rámci jednotlivých partnerských institucí a podrobný pracovní program a mobilit lze nalézt v části žádosti o grant nazvané Účastníci a aktivity. Harmonogram obsahuje plánované aktivity a mobility všech institucí účastnících se projektu v chronologické posloupnosti.

Požadované financování prostřednictvím EU

Pro určování výše požadovaných prostředků se používají tabulky vytvořené příslušnou národní agenturou dané země. Směrodatným kritériem je zde počet plánovaných mobilit. Tudíž každá partnerská instituce žádá o grant na pokrytí svých výdajů spojených se společným projektem jednotlivě, a to u národní agentury země, ve které daná škola působí. Tedy v případě projektu S.T.O.R.I.E.S. zažádala například ZŠ Bechyně Libušina o grant českou Národní agentura pro evropské vzdělávací programy, partnerská ZŠ ze Slovenska poslala žádost slovenské Národné agentúre Programu celoživotného vzdelávania atd.

Zbývající formální části žádosti

Pro úplnost, poslední části přihlášky tvoří:

- Kontrolní seznam, který obsahuje úkony či dokumenty, na které by při vyplňování žádosti nemělo být zapomenuto.

- Ochrana osobních údajů (především jmen, adres atd.) bude dodržována v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů.
- Podepsáním Čestného prohlášení stvrzuje žadající subjekt správnost uvedených údajů, stabilní (nebankrotující) finanční stav instituce a další předpoklady oprávněnosti žádat o grant.
- Potvrzení přihlášky probíhá elektronicky po stisknutí příslušného tlačítka v elektronické podobě formuláře žádosti. Poté se automaticky doplní systémové kódy určené speciálně pro danou žádost, které slouží k lepší identifikaci.
- V části Podpis se ještě vyplní údaje o dané partnerské instituci a osobě podepisující přihlášku (žádost o grant), které se ztvdí podpisem a otiskem razítka žadající instituce.

Takto již kompletní a podepsanou žádost zasílá každý partner včetně koordinátora na adresu své národní agentury.

4.3.1.2.2 Hodnocení návrhů

Hodnocení předložených návrhů provádí hodnotící výbor (podle Příručky 2010 řídicí výbor) podle předem stanovených kritérií uvedených ve Výzvě k předkládání návrhů. V případě programu LLP vydává Evropská komise obecnou Výzvu k předkládání návrhů, která stanovuje země, jež se mohou pro daný rok účastnit programu (vždy členské země a vyjmenované kandidátské a tzv. třetí země). Podrobnější vymezení hodnotících kritérií pro jednotlivé programy a aktivity pak poskytuje Příručka Programu celoživotního učení vydaný společně s Výzvou. Obecně lze kritéria členit do 4 kategorií:

- kritéria způsobilosti (formální) – týkající se postupů, termínů atd.
- kritéria pro vyloučení žadatelů – vztahuje se na konkrétní situace, ve kterých se může žadatel nacházet (př. prohlášení konkurzu, nedoplatky u daní atd.)

- kritéria pro výběr – posuzování dostačující provozní a finanční kapacity pro realizace dané aktivity (školy nemusí prokazovat, zde se předpokládá, že splňují)
- kvalitativní kritéria – týkají se kvality podávaných žádostí o grant, konkrétně vymezená v Příručce Programu celoživotního učení v části II. Každá národní agentura může přidat vlastní doplňující kvalitativní kritéria. [14,29]

Pro upřesnění, partneři spolupracující na projektu S.T.O.R.I.E.S. postupovali v souladu s Výzvou k předkládání návrhů a Průvodcem Programu celoživotního učení platných pro rok 2010².

Během hodnotícího procesu jsou žádosti zkontrolovány většinou dvěma a více experty, poté se bodově ohodnotí a určí se jejich pořadím. Na konci je hodnotícím (řídícím) výborem vybrán určitý počet žádostí s nejvyšším bodovým ohodnocením, přičemž součet požadovaných prostředků nesmí překročit určený rozpočet na danou aktivitu. Po prošetření nestrannosti a transparentnosti hodnotícího procesu, předkládá hodnotící výbor návrh na udělení grantu. Na jeho podkladě provádí odpovědný orgán rozhodnutí o přidělení grantu. U decentralizovaných aktivit (viz Comenius Partnerství) je tímto orgánem národní agentura, u centralizovaných se to týká Komise nebo Výkonné agentury.

4.3.1.2.3 Výsledky výběru

Výsledky výběru jsou zveřejňovány na webových stránkách příslušných agentur (Comenius Partnerství – NAEP). Konkrétní žadatelé jsou s nimi obeznámeni samozřejmě také písemně, u odmítnutých žádostí je specifikován i důvod zamítnutí.

4.3.1.2.4 Fáze uzavírání smluv

Po výběrovém řízení se s úspěšnými žadateli uzavírají grantové smlouvy. Také ZŠ Bechyně Libušina po oznámení o udělení grantu uzavřela s Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy grantovou smlouvu, ve které se specifikoval účel grantu, doba platnosti, odpovědnost a další podmínky.

² Oba dokumenty jsou dostupné na WWW: http://ec.europa.eu/education/lfp/doc2593_en.htm

4.3.1.2.5 Období způsobilosti pro aktivity projektu

V období způsobilosti pro aktivity projektu probíhá realizace projektu podle pracovního programu (harmonogramu) prostřednictvím užití grantu. Pro projekt S.T.O.R.I.E.S. je toto období stanoveno, jako ostatně pro všechny projekty aktivity Multilaterální partnerství programu Comenuis, od 1.8.2010 do 31.7.2012. Tento údaj lze najít jak v Příručce Programu celoživotního učení 2010 – část III, formuláři žádosti pro rok 2010 (část G. 1.), tak i v grantové smlouvě.

4.3.1.2.6 Trvalé monitorování projektů

U projektu je nutná kontrola jeho realizace, kterou provádí národní agentura, Evropská komise nebo Výkonná agentura.

4.3.1.2.7 Podávání zpráv (u projektů s dobou realizace delší než 1 rok)

U projektů, jejichž realizace je stanovena na dobu delší než 1 rok, je nutné předložit Průběžné zprávy o stavu realizace projektu a dosavadních nákladech. Projekt S.T.O.R.I.E.S. má dobu realizace určenou na 2 roky, tudíž partnerské instituce musí vypracovat Průběžnou zprávu nejpozději do konce června 2011 a následně ji zaslat NAEP k posouzení.

4.3.1.2.8 Předložení závěrečné zprávy

Koncem smluvené doby provedení projektu je nutné předložit závěrečnou zprávu, nachází se v ní informace o průběhu realizace projektu, celkových nákladech a výsledcích projektu. Tato povinnost pro partnerské instituce spolupracující na projektu S.T.O.R.I.E.S. nastane po 31.7.2012. Podle pravidel uvedených na webových stránkách NAEP je nutné ji zaslat nejpozději do 2 měsíců.

4.3.1.2.9 Kontrola ex-post a auditů na místě

Pouze u vybraných projektů se provádí podrobnější zkoumání použití poskytnutých prostředků Evropskou unií.

4.3.1.3 Finanční cyklus

4.3.1.3.1 Předložení odhadovaného rozpočtu

Je důležité zjistit ve finančních ustanoveních pro daný program, které informace ohledně rozpočtu nesmí chybět v žádosti. S ohledem na způsob odhadování rozpočtu u aktivity Comenius Partnerství popsané výše, použila ZŠ Bechyně Libušina následující tabulku.

Tabulka 2: Paušální částky platné pro výběrové kolo únor 2010

	Počet mobilit	Multilaterální projekty	Bilaterální projekty
Nové projekty - uvedená čísla se vztahují na 2 roky , tzn. pro období 1. 8. 2010 – 31. 7. 2012	min. 4 mobility	6.000 EUR	X
	min. 8 mobilit	10.000 EUR	X
	min. 12 mobilit	14.000 EUR	14.000 EUR *
	min. 24 mobilit	17.000 EUR	17.000 EUR**

* U **Bilaterálních projektů** je povinná realizace výměny žáků (minimálně 10 dnů, se skupinou min. 10 studentů starších 12 let pracujících na projektu). **Skupina 10 studentů** musí vycestovat najednou ve stejném termínu - minimální počet studentů nelze rozdělit mezi více výměnných pobytů.

** U **Bilaterálních projektů** je povinná realizace výměny žáků (minimálně 10 dnů, se skupinou min. 20 studentů starších 12 let pracujících na projektu). **Skupina 20 studentů** musí vycestovat najednou ve stejném termínu - minimální počet studentů nelze rozdělit mezi více výměnných pobytů.

Zdroj: NAEP

4.3.1.3.2 Posouzení rozpočtu

Rozpočet se posuzuje na základě určitých kritérií. Při posouzení může dojít také k revizi rozpočtu, tedy použití případných úprav vedoucích ke snížení rozpočtu o neuznatelné položky. V případě aktivity Comenius Partnerství tato fáze neprobíhá, neboť jsou částky stanoveny paušálně tabulkou, viz výše.

4.3.1.3.3 Vystavení grantové smlouvy

Součástí grantové smlouvy je i ustanovení týkající použití grantu, který má pokrýt náklady spojené s realizací projektu, která je v případě projektu S.T.O.R.I.E.S. stanovena na dobu 2 let. Prostředky lze využít jednak na vybavení potřebné k uskutečnění projektu, tak na mobility studentů a učitelů, tj. na výměnné pobyty. Hodnota grantu musí být úplně vyčerpána, ale na aktivity související s projektem. V případě koupě zboží, které výhradně nesouvisí s realizací projektu a které bude i po

jeho skončení školou využíváno (např. kopírka), je nutná alespoň 10%-ní finanční spoluúčasť příjemce grantu (školy).

4.3.1.3.4 Platební postupy

Platební postupy určují, jakým způsobem proběhne výplata grantu, může to být například předběžné poskytnutí finančních prostředků, postupné výplaty, atd. ZŠ Bechyně Libušina obdržela po uzavření grantové smlouvy 80% grantu. Zbýlých 20% uhradí sami, ale na základě Závěrečné zprávy jim bude Národní agenturou pro evropské vzdělávací programy tato částka zpětně proplacena.

4.3.1.3.5 Dodatky ke smlouvě

Případné dodatky či změny lze provést během uskutečňování projektu, ale záleží na úpravě týkající se dodatků, která se nachází v grantové smlouvě.

4.3.1.3.6 Požadavky k předkládání zpráv

Pravidla pro předkládání zpráv se nacházejí v grantové smlouvě, požadavky se vztahují k Průběžné a Závěrečné zprávě. Jedná se o případné podmínky pro vyplacení určité části grantu v závislosti na výsledcích vyplývajících z těchto zpráv. Stejně je tomu u projektu S.T.O.R.I.E.S., kde je 20% grantu vázáno na splnění cílů projektu, jejichž naplnění bude NAEP posuzovat podle Závěrečné zprávy.

4.3.1.3.7 Požadavky na finanční kontroly a audit na místě

V některých případech požadují orgány Evropské komise finanční kontroly či audit, pro takový případ musí příjemce skladovat dokumentaci týkající se projektu a to až po dobu 5 let od poslední platby či vrácení prostředků.

4.4 Dostupnost prostředků z fondů EU v rámci školství

4.4.1 Program celoživotního učení

Větší míra účasti ČR v rámci programy LLP je spíše v decentralizovaných aktivitách odvětvových programů, které spravuje NAEP. Z tohoto důvodu bude jistě vhodnější zmapovat míru zájmu českých institucí o tento typ aktivit a výši uvolněných prostředků na schválené projekty. Pro lepší přehlednost jsou v tabulkách u každé aktivity pro jednotlivé roky uváděna dvě čísla, to první (před lomítkem) představuje počet podaných žádostí o granty a druhé číslo (za lomítkem) vypovídá o počtu chválených projektů.

Tabulka 3: Comenius - partnerství

Partnerství	Multilaterální partnerství škol (1)	Bilaterální partnerství škol (2)	Projekty partnerství REGIO (3)	Přidělené prostředky (v EURECH)		
				Add 1	Add 2	Add 3
2007	381*/228	54/16	0	1 762 500	201 200	0
2008	208/136	37/19	0	1 927 000	280 000	0
2009	210/146	27/15	8/6	2 279 000	228 000	135 172
2010	220/140	27/12	9/6	2 258 746	220 000	130 680

Pozn.: * V roce 2007 byly kromě nových projektů Partnerství škol podávány i žádosti o prodloužení projektů schválených v letech 2005 a 2006.

Zdroj: spolupráce s NAEP a vlastní analýza kompendií

Tabulka 4: Comenius - mobility

Mobility	Individuální mobilita žáků (1)	Další vzdělávání pedagogick. pracovníků (2)	Asistent. pobyty (3)	Přidělené prostředky (v EURECH)		
				Add 1	Add 2	Add 3
2007	Nebyla výzva	590*/217	124/43	Nebyla výzva	Informace neposkytnuty	Informace neposkytnuty
2008		541/258	120/39			
2009		396/287	145/47			
2010	13/8	479/316	149/53	30 050	543 839	244 745

Pozn.: * v celkovém počtu není zahrnuta 1 žádost, která se týkala školy se sídlem mimo ČR

Zdroj: spolupráce s NAEP a vlastní analýza kompendií

Z Tabulek 1 a 2 je patrné, že zájem o projekty v rámci programu Comenius v posledních letech má tendenci spíše růst, hlavně v případě let 2009 a 2010. Největší finanční prostředky jsou alokovány především na projekty partnerství, konkrétně na multilaterální formu. Naproti tomu markantní počet žádostí ve srovnání s ostatními, zaznamenává aktivita další vzdělávání pedagogických pracovníků. Důležité je též poznamenat, že v roce 2010 byla s plnou platností spuštěna aktivita individuální mobilita žáků, již předcházela v letech 2007-2008 její pilotní fáze.

Tabulka 5: *Aktivity projektu Erasmus*

Mobility	Mobility studentů a zaměstnanců (1)	Intenzivní programy (2)	Intenzivní jazykové kurzy (3)	Přidělené prostředky (v EURECH)		
				Add 1	Add 2	Add 3
2007/2008	54/53	7/7	22/7	Informace neposkytnuty		
2008/2009	56/56	9/8	16/9	Informace neposkytnuty	207 751	68 994
2009/2010	62/60	10/7	14/10	8 496 229	340 604	76 660
2010/2011	61/61	15/10	21/14	9 254 678	282 219	88 159

Zdroj: spolupráce s NAEP a vlastní analýza kompendií

Poměrně nízké číslo a vysoká úspěšnost žádostí o grant v rámci aktivit programu Erasmus je dána především nutností získat chartu, která instituce opravňuje k účasti na programu. Podstatnou část programu Erasmus tvoří mobility, což je patrné i z výše finančních prostředků alokovaných na tuto aktivitu. Rozpočty určené na intenzivní programy a intenzivní jazykové kurzy nedosahují takové výše jako mobility, ale přesto je o ně rostoucí zájem.

Tabulka 6: Aktivita projektu Leonardo da Vinci

	Mobility (1)	Projekty partnerství (2)	Multilaterální projekty - přenos inovací (3)	Přidělené prostředky (v EURECH)		
				Add 1	Add 2	Add 3
2007	Informace neposkytnuty /178	Tato aktivita ještě nebyla spuštěna	21/5	4 215 287	Tato aktivita ještě nebyla spuštěna	1 088 944
2008	204/120	81/15*	25/7	4 714 000	Informace neposkytnuty	1 253 021
2009	175/141	70/27	18/5	5 140 541		1 187 952
2010	206/147	94/30	12/6	Informace neposkytnuty	333 600	1 247 661

Pozn.: * Z 15 schválených projektů 1 instituce nepodepsala smlouvu a 1 pak ještě během realizace odstoupila, tzn. dokončeno bylo 13 projektů.

Zdroj: spolupráce s NAEP a vlastní analýza kompendií

Jak vyplývá z tabulky, nejvíce preferovanou aktivitou ze strany Evropské komise jsou mobility, o něž projevují české instituce pochopitelně velký zájem. Větší finanční prostředky lze také čerpat v rámci multilaterálních projektů zaměřených na přenos inovací, ale z důvodu nízkého počtu financovaných projektů a jejich náročnosti nejsou příliš vyhledávány. O aktivitu partnerství, která byla spuštěna až od roku 2008, se české subjekty poměrně zajímají i přes nízkou možnost financování.

Tabulka 7: Aktivita projektu Grundtvig

	Workshopy (1)	Mobility osob (2)	Projekty partnerství (3)	Přidělené prostředky (v EURECH)		
				Add 1	Add 2	Add 3
2007	ještě tato	118/41	101/37	Informace neposkytnuty		410 600
2008	aktivity nebyla	121/44	79/25			Informace neposkytnuty
2009	spuštěna	106/50	78/43			656 800
2010	16/7	Informace neposkytnuty	84/53			755 200

Zdroj: spolupráce s NAEP a vlastní analýza kompendií

Z důvodu nedostupnosti informací o finančních prostředcích udělených v rámci aktivit dobrovolnické projekty, mobility a workshopy, uvádím u posledních dvou jmenovaných pouze údaje týkající se počtu projektů, které jsou dostupné z webových

stránek NAEP. Z hlediska přidělených prostředků lze posuzovat tedy pouze aktivitu partnerství. Jejich výše sice nedosahuje větších částek jako například u programu Comenius v podobné aktivitě, ale podle údajů v tabulce, neunikly pozornosti českých institucí orientovaných na vzdělávání dospělých.

4.4.2 Erasmus Mundus II

Druhá etapa programu Erasmus Mundus hospodařila v roce 2009 s rozpočtem 90 250 000 EUR a v roce 2010 s 94 163 000 EUR, dle Souhrnných rozpočtů pro dané roky. Mezi účastníky se řadí i instituce z ČR, které vyhledávají spíše pozici partnera v rámci projektu než koordinátora. Následující tabulky přiblíží konkrétní zapojení českých škol. V programu Erasmus Mundus II se hodnoty jednotlivých grantů bohužel neuvádějí, proto zde nejsou celkové částky schválených grantů. Informace o žádostech byly poskytnuty NAEP, které je získala od EACEA, neboť se jedná o centralizovaný program. V některých případech se ovšem jedná o neúplné údaje.

Tabulka 8: Akce I- Společné programy Erasmus Mundus (včetně stipendií)

Akce 1	Magisterské programy (EMMC)		Doktorské programy (EMJD)	
	2009	2010	2009	2010
Podáno celkem	182	181	135	148
Podáno s CZ účastí	Údaje nedostupné			
Schváleno celkem	50	29	13	9
Schváleno s CZ účastí	3	5	0	2

Zdroj: NAEP

Schválených projektů Akce 1 se účastnily vysoké školy z ČR pouze v roli partnerské instituce. Jmenovitě to byly:

- České vysoké učení technické v Praze - 2009 – 2 projekty EMMC
- Univerzita Palackého v Olomouci – 2009 – 1 projekt EMMC
- Vysoká škola chemicko-technologická – 2010 - 2 projekty EMMC a 1 projekt EMJD
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích – 2010 - 1 projekt EMMC
- Univerzita Karlova v Praze – 2010 - 2 projekty EMMC a 1 projekt EMJD

Tabulka 9: Akce 2 – Partnerství Erasmus Mundus

Akce 2	Partnerství (Strand 1)		Stipendia (Strand 2)	
	2009	2010	2009	2010
Podáno celkem	Údaje nedostupné	84	Nebyla výzva	19
Podáno s CZ účastí	Údaje nedostupné			Údaje nedostupné
Schváleno celkem	43	30		5
Schváleno s CZ účastí	11	8		1

Zdroj: NAEP

Do Výzvy pro Akce 2 se zapojily české vysokoškolské instituce nejen v pozici partnera, ale dokonce dvě školy podaly žádosti jako koordinátoři projektů. Nejprve se uvádí výčet institucí, které se zapojily jako partnerské:

- Masarykova univerzita v Brně – 2009 - 7 projektů Strand 1 a 2010 – 4 projekty Strand 1
- Česká zemědělská univerzita v Praze – 2009 - 1 projekt Strand 1 a 2010 – 1 projekt Strand 1
- Univerzita Karlova – 2009 - 1 projekt Strand 1 a 2010 - 1 projekt Strand 2
- Vysoká škola chemicko-technologická – 2009 - 1 projekt Strand 1
- České vysoké učení technické v Praze – 2009 - 1 projekt Strand 1
- Mendelova univerzita – 2010 - 1 projekt Strand 1

Činnosti spojené s pozicí koordinátora projektu na sebe převzaly také dvě české vysoké školy, konkrétně:

- Česká zemědělská univerzita v Praze – 2010 – 1 projekt Strand 1
- Masarykova univerzita – 2010 – 1 projekt Strand 1

Tabulka 10: Akce 3 – Podpůrné projekty

Akce 3	Akce 3 (open call)		Akce 3 (restricted call)	
	2009	2010	2009	2010
Podáno celkem	Nebyla výzva	43	Údaje nedostupné	3
Podáno s CZ účastí		2	1	1
Schváleno celkem		6	2	3
Schváleno s CZ účastí		0	1	1

Zdroj: NAEP

Akce 3 – Podpůrné projekty je zaměřena na propagaci evropského vysokoškolského vzdělávání, proto se jí účastní spíše státní instituce, které mají tuto

činnost na starosti, jako například příslušná ministerstva, národní agentury atd. V ČR se do Akce 3 úspěšně zapojil Dům zahraničních služeb, konkrétně NAEP, která v roce 2009 působila v rámci 1 schváleného projektu jako partner a v roce 2010 získala grant na projekt, v němž působí jako koordinátor.

Programu Erasmus Mundus II se české vysoké školy poměrně úspěšně účastní, z tohoto důvodu blíže popíšeme pouze jeden projekt. Česká zemědělská univerzita v Praze realizuje, jako koordinátor, projekt s názvem EURASIA 2³ spolu s dalšími 20 partnery, který bude probíhat 47 měsíců. Hlavní cíle m je přispět k propagaci evropského vysokoškolského systému v celosvětovém měřítku a posílit již existující síť spolupráce mezi univerzitami v Evropě a Asii prostřednictvím lepšího přístupu k uskutečnění výměnných pobytů jejich studentů a zaměstnanců mezi těmito univerzitami. [30]

4.4.3 Spolupráce s průmyslovými zeměmi

Tento ve své podstatě rámcový program se zaměřuje na projekty s vyšší rozpočtovou náročností, neboť se jedná o spolupráci se zámořskými vzdálenými zeměmi. Žádost na finanční podporu společného projektu mohou podat všechny země EU. Počet každoročně schválených projektů je ve většině případů poměrně nízký, což bude patrné z následujících tabulek. Účast subjektů z České republiky je poměrně okrajovou záležitostí. Od roku 2007 lze mezi úspěšné žádosti o granty v rámci programu Spolupráce s průmyslovými zeměmi, kterých se účastnily instituce z ČR, počítat pouze 5 projektů, z nichž 3 budou stručně přiblíženy.

Následující tabulka popisuje zájem o program spolupráce EU a USA též nazývaný Atlantis, počty schválených projektů a jsou zde uvedeny i celkové na ně prostředky přidělené v jednotlivých letech.

³ Podrobnější informace o projektu na jeho webových stránkách na WWW: <http://www.eurasia2.cz/>

Tabulka 11: EU-USA - Atlantis

EU-USA Atlantis	Předložené žádosti	Schválené žádosti	Přidělené prostředky v EURECH
2007	56	14	3 260 000
2008	58	18	3 350 000
2009	75	25	3 670 000
2010	75	26	3 690 000

Zdroj: DAAD [31]

České instituce se podílely na zatím na 3 projektech v rámci tohoto programu, z toho u 2 jako partneři (2008 - Vysoké učení technické v Brně a 2009 – Úřad pro civilní letectví) a u 1 jako koordinátor projektu – České vysoké učení technické v Praze v roce 2010.

V roce 2010 získalo České vysoké učení technické v Praze (ČVUT) spolu s University of Texas at El Paso z USA a Žilinskou univerzitou ze Slovenska grant na projekt se společným nebo dvojím diplomem v hodnotě 380 000 EUR. Dotace byla schválena EACEA a též agenturou v USA. ČVUT zde vystupuje jako koordinátor za evropskou stranu. Projekt se nazývá Transatlantic Dual Masters Degree Program in Transportation and Logistics Systéme a bude probíhat v letech 2010 až 2014. Jedná se o spolupráci uvedených 3 VŠ za účelem studijních výměn především studentů z magisterského programu. Na závěr obdrží absolventi 2 tituly a 2 diplomy (MSc. a Ing.). [32]

Statistické informace o žádostech a schválených projektech v programu spolupráce EU a Kanady představuje níže uvedená tabulka.

Tabulka 12: EU-Kanada

EU-Kanada	Předložené žádosti	Schválené žádosti	Přidělené prostředky v EURECH
2007	18	11	1 430 000
2008	15	8	1 080 000
2009	44	8	1 070 000
2010	33	10	1 530 000

Zdroj: DAAD [31]

V rámci tohoto programu byl zatím od roku 2007 schválen pouze 1 program s českou účastí. V roce 2008 Technická univerzita v Liberci získala spolu s vysokou školou Conestoga College Institute of Technology and Advanced Learning z Kanady grant ve výši 135 000 EUR na společný projekt mobility s názvem Application of the Project/Problem Based Learning Methodologies (PBL) to Mechanical/Mechatronics Engineering Curricula⁴, který bude realizován od října 2008 do září 2011. Tyto dvě jmenované školy povedou projekt, společně s nimi se projektu účastní ještě 2 vysoké školy z EU (z Francie a Německa) a 2 další vysoké školy z Kanady. [32] „*Předmětem projektu je tvorba moderních integrovaných učebních osnov aplikovaných ve strojírenském a mechatronickém inženýrství za použití metodiky „project based and problem-based learning“.* Nejdůležitější částí projektu je výměna studentů bakalářského studia mezi evropskými a kanadskými partnery.“ [33]

Statistické údaje týkající se projektů v rámci programu EU-ICI-ECP zahrnujícím spolupráci Evropské unie a Austrálie, Japonska, Nového Zélandu, Jižní Koreje popisuje následující tabulka.

Tabulka 13: EU-ICI-ECP (EU-Austrálie, Japonsko, Nový Zéland, Jižní Korea)

ICI-ECP (EU-Austrálie, Japonsko, Nový Zéland, Jižní Korea)	Předložené žádosti	Schválené žádosti	Přidělené prostředky v EURECH
2008	22	11	3 640 000
2009	27	9	2 980 000
2010	14	8	2 070 000

Zdroj: DAAD [31]

I v tomto programu byl schválen pouze jediný projekt, na kterém se podílela instituce z ČR. V roce 2010 získalo České vysoké učení technické v Praze (ČVUT) spolu s University of Sydney z Austrálie grant ve výši 223 000 EUR na společný projekt mobility s názvem Sustainable Management for Organisations, Business and Government (SMOG). Výše uvedené 2 vysoké školy budou provozovat koordinátorké

⁴ Podrobnější informace o projektu na jeho webových stránkách na WWW:
<http://www.mme.uwaterloo.ca/TEP/>

činnosti v rámci projektu. Mezi partnerské instituce se dále řadí 2 vysoké školy z EU (z Itálie a Velké Británie) a 2 australské vysoké školy. Výměnný program projektu je navržen tak, aby umožnil meziodvětvové vzdělávání na magisterské úrovni. [32]

5 ZÁVĚR

Na oblast školství, která zahrnuje vzdělávání i odbornou přípravu, mohou subjekty působící v České republice čerpat prostřednictvím Evropské unie ze strukturálních fondů, Finančních mechanismů EHP/Norska, programu švýcarsko-české spolupráce a také komunitárních programů.

Z výše jmenovaných se pak do skupiny fondů Evropské unie zahrnují strukturální fondy a komunitární programy, kde se větší množství finančních prostředků využívá především z prvního jmenovaného. Důvodem je z jednoho úhlu pohledu i v porovnání velká disproporcionalita jejich rozpočtů, kterou se snaží Evropská komise korigovat. Toto je patrné i v rámci programovacího období 2007-2013, kdy celkový rozpočet komunitárních programů představuje asi 45% rozpočtu zmiňovaných strukturálních fondů ve stejném období. Dalšími příčinami jsou všeobecně malá obeznamenost veřejnosti s financování projektů prostřednictvím komunitárních programů (málo publikací v českém jazyce atd.) a jejich zaměření především na spolupráci mezinárodních charakteru, což může některé subjekty odradit ve smyslu nelehkého hledání vhodných partnerů v zahraničí. V dnešní době je ovšem patrné, že dostupné prostředky ze strukturálních fondů pro ČR doznají v budoucnu větší pokles, tudíž zejména pro oblast školství, za ně budou komunitární programy vhodnou náhradou pro financování projektů.

Mezi konkrétní komunitární programy vztahující se na oblast vzdělávání i odborné přípravy v programovacím období 2007–2013 patří tyto: rámcový Program celoživotního učení (sdružující programy Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig, Jean Monnet a Průřezový program), Erasmus Mundus II, program Spolupráce s průmyslovými zeměmi a v určitých aspektech i Sedmý rámcový program Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace a EUROATOM.

Při bližším pohledu na Souhrnné rozpočty Evropské unie v letech 2004 až 2011 je patrné, že na Hlavu 15 Oddílu 3 - Komise, která přísluší právě pro komunitární

programy v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, se rok od roku vynakládají vyšší částky, markantnější rozdíl pak lze vyzorovat mezi lety 2006 a 2007, kdy částka vzrostla o více než 200 milionů EUR, což bylo způsobeno především změnou priorit Evropské unie. Dále při porovnání celkových rozpočtů vyjmenovaných komunitárních programů (bez Sedmého rámcového programu pro výzkum a rozvoj primárně určeného na oblast výzkumu) je největší důraz kladen na Program celoživotního učení, konkrétně na program Erasmus věnující se vysokoškolskému vzdělávání. Ovšem v porovnání například s oblastí výzkumu jsou sumy vynakládané na školství v kontextu komunitárních programů celkem malého charakteru.

Zájem o komunitární programy v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v České republice není až tak vysoký, přičemž nejvíce se české subjekty orientují na decentralizované aktivity dílčích programů Programu celoživotního učení. Mezi nejvíce preferované aktivity programu Comenius (ZŠ a SŠ) patří z hlediska jednotlivců další vzdělávání pedagogických pracovníků a ze strany institucí multilaterální partnerství škol. Z aktivit programů Erasmus (VŠ) a Leonardo da Vinci (odborné vzdělávání) jsou nejvíce využívány mobility. U programu Grundtvig (vzděláváním dospělých) se o tuto pozici dělí mobility a projekty partnerství. V projektech ostatních představených komunitárních programů, tedy Erasmus Mundus II a Spolupráce s průmyslovými zeměmi se české, především vysoké školy, účastní více v prvním jmenovaném. Sedmý rámcový program výzkum a rozvoj je využíván v souvislosti se školstvím jen v některých malých aspektech, tudíž nebyl z tohoto hlediska pozorován.

Popis systému získávání dotací poskytl pohled na komunitární programy z hlediska procesu žádání o grant a realizace konkrétního projektu s názvem Po stopách Renesance v Evropské společnosti, na nějž byl poskytnut grant v rámci programu Comenius, aktivity Multilaterální partnerství škol. ZŠ Bechyně Libušina, která zastává post koordinátora v rámci tohoto projektu, se již dříve pokusila o získání dotace v programu Comenius, ale až třetí projekt byl schválen. Z toho vyplývá, že konkurence pro přidělení není opravdu malá. Při vytváření projektu většinou není těžké nalézt společné téma, náročnější je vytvoření harmonogramu (mechanismu) projektu, tj. jak projekt zrealizovat, například termínové určení mobilit. ZŠ Bechyně Libušina na sebe

převzala jako koordinátor projektu hlavní zodpovědnost za jeho realizaci, což není v ČR příliš časté, neboť české školy volí spíše roli partnera, jež má v porovnání s koordinátorem méně povinností. Hlavní přínos komunitárních projektů v praktickém hledisku, které potvrzuje i ZŠ Bechyně Libušina, je spatřován v možnosti spolupráce se zahraničními školami a organizacemi, výměně zkušeností a načerpání nových znalostí v různých oblastech. Tyto aspekty s sebou pak v konečném důsledku přináší zlepšení jazykových znalostí účastníků, z hlediska sociální interakce pak poznání jiných kultur a překonávání mezinárodních předsudků a samozřejmě poznání cizí země, její architektury, přírodních krás a dalších aspektů prostřednictvím možnosti cestování. Využití komunitárních prostředků je rozhodně přínosné po všech stránkách, ale již zmíněné povědomí veřejnosti o této dotační možnosti, jim brání ve větším využití. Vhodné by jistě bylo šíření většího množství publikací o komunitárních projektech či pořádání besed s institucemi, které se úspěšně zapojily a jež by se mohly podělit o své zkušenosti s těmi, kteří žádají o grant poprvé.

6 SUMMARY

The main objective of this Bachelor's Thesis is to describe closer one of financial tools of the European Union in the field of education and training, which are the Community programmes.

In the first part there is an introduction of resources from the European Union for financing of projects in the area of education and training. After that the part contains some basic information about the Community programmes and also the description of particular Community programmes in the field of education and training in the programming of period 2007-2013 - the Lifelong Learning Programme, the Erasmus Mundus II programme, the Co-operation with industrialised countries and a little information about The Seventh Framework Programme for research and technological development.

The second part of this Bachelor's Thesis is focused on the process of applying for a grant and the realization of selected project. And then there is also some statistics of amounts of money provided on education and training by the European Union and also some information about interests of Czech institutions in the Community programmes in this field.

The last part contains the conclusion of this Bachelor's Thesis with results and a small recommendation. The application of the Community programmes in the Czech Republic has two big problems. Czech institutions prefer the Structural funds instead of the Community programmes and a lot of organizations do not know about these financial tools. I think more booklets should be published about the Community programmes and there some meetings should be set up with successful applicants for grants, etc.

The main contribution of the Community programmes is a partnership with foreign partners, exchange of experience, improvement of language skills and many other aspects.

Keywords: Community programmes, education and training, grant, Lifelong Learning

7 SEZNAM LITERATURY

- [2] *Rozpočet EU na rok 2011*. Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2011.
- [3] *Abeceda fondů Evropské unie 2007-2013*. Praha : MMR ČR, odbor evropských fondů, 2007. 28 s.
- [4] PALÁNOVÁ, Irena ; RATHOUSKÝ, Miloš . *Jak připravit projekty financované z evropských fondů v období 2007-2013 : možnosti čerpání projektů, příprava a zpracování projektu, konkrétní rady pro tvorbu a podávání projektu : praktická příručka pro školy*. Praha : Národní ústav odborného vzdělávání, 2008. 42 s.
- [5] *European Economic Statistics* [online]. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009 [cit. 2010-10-18]. Dostupný z WWW:
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?product_code=KS-31-09-001 > .
- [8] *KOMUNITÁRNÍ PROGRAMY : Jak úspěšně žádat z finančních prostředků Evropské komise?*. České Budějovice : Euroskop, 2009. 18 s.
- [10] *Obecné zásady pro hospodaření s finančními prostředky EU při realizaci komunitárních programů*, schváleny usnesením vlády č.104 ze dne 1. února 2006, dostupné na webových stránkách Ministerstva financí ČR [online]. [cit. 2010-11-13]. 28 str.. Dostupné z WWW:
<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_komunitarni_programy_28692.html>.
- [11] *Tipy a triky : Jak na komunitární programy EU* [online]. Brusel : European Office - Central Bohemia Region - Czech Republic, 2008 [cit. 2010-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.stredocech-eu.cz/article.asp?thema=1697&item=76229>>.
- [12] *Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES ze dne 15. listopadu 2006, kterým se zavádí akční program v oblasti celoživotního učení*. [online]. [cit. 2010-11-13]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/lex/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:327:0045:0068:CS:PDF>>.

- [14] *Program celoživotního učení (LLP), Příručka 2011 : Část I: Všeobecná ustanovení* [online]. Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu, 2010 [cit. 2011-02-11]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/llp/doc/call11/part1_cs.pdf>.
- [15] *Key Data on Education in Europe - 2009 edition* [online]. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009 [cit. 2010-10-18]. Dostupný z WWW: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=978-92-9201-033-1 > .
- [17] *Program celoživotního učení (LLP), Příručka 2011 : Část II a: Podprogramy a aktivity* [online]. Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu, 2010 [cit. 2011-02-11]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/llp/doc/call11/part2_cs.pdf>.
- [18] *ERASMUS MUNDUS 2009–2013 : Průvodce programem* [online]. Brusel : Evropská komise, 2010 [cit. 2011-03-23]. Dostupné z WWW: <http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/programme/documents/2011/em_programmeguide_1612_cs.pdf>.
- [19] *Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1298/2008/ES ze dne 16. prosince 2008, kterým se zavádí akční program Erasmus Mundus 2009–2013.* [online]. [cit. 2011-03-23]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:340:0083:0098:CS:PDF>> .
- [20] *"Co je tam pro mne?" : Příležitosti EU v oblasti vzdělávání, kultury a mládeže.* Lucemburk : Úřad pro publikace Evropské unie, 2010. 60 s.
- [21] *Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006, o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013).* [online]. [cit. 2011-03-25]. Dostupné z WWW: <http://www.fp7.cz/dokums_raw/rozhodnuti_17.pdf>.
- [22] *RP7 : zítřejší odpovědi se rodí už dnes* [online]. Brusel : Evropská komise, 2006 [cit. 2011-03-03]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/research/fp7/pdf/fp7-factsheets_cs.pdf>.

- [23] NAŠINCOVÁ, T.: *Vzdělávací programy Evropské unie*. Č. Budějovice : ZF JU, 2003, 92 s.
- [24] *The history of European cooperation in education and training : Europe in the making — an example* [online]. Luxembourg : Office for Official Publications of the European Communities, 2006 [cit. 2011-03-26]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/publ/pdf/education/history_en.pdf>.
- [26] Sustainable development in the European Union: 2009 monitoring report of the EU sustainable development strategy [online]. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009 [cit. 2010-03-18]. Dostupný z WWW: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=KS-78-09-865> .
- [28] Dokumentace poskytnutá od ZŠ Bechyně Libušina
- [29] *Program celoživotního učení (LLP), Příručka 2010 : Část I: Všeobecná ustanovení* [online]. Generální ředitelství pro vzdělání a kulturu, 2009 [cit. 2011-02-11]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/llp/doc/call10/part1_cs.pdf>.
- [31] *Bilateral Cooperation with Industrialised countries in higher education and training* [online]. Bonn : DAAD, 10.12.2010 [cit. 2011-03-15]. Dostupné z WWW: <http://eu.daad.de/imperia/md/content/eu/downloads/drittland-kooperationen/veranstaltungen/20101210_brunila_neu.pdf>.
- [33] *Mezinárodní projekt FS TUL– EU a Kanada* [online]. Liberec, 2008 [cit. 2011-03-20]. Dostupné z WWW: <http://www.fs.tul.cz/fsadmin/soubory/fs/File/tep_eu_canada/Obecne_informace_TEP_EU_Canada.pdf>.

Internetové zdroje:

- [1] *Euroskop.cz* [online]. c2005-2011 [cit. 2011-02-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/>>.

- [6] *NAEP* [online]. c2007-2011 [cit. 2011-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.naep.cz>>.
- [7] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2011 [cit. 2011-02-03]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_fin_pomoc_svyatska_zakl_info.html>.
- [9] *Portál veřejné správy České republiky* [online]. c2003-2011 [cit. 2010-11-13]. Komunitární programy Evropské unie. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/696/_s.155/8712?ks=1223&docid=1848>.
- [13] *Europa* [online]. c1995-2011 [cit. 2011-03-22]. Agentury Evropské komise - EACEA. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/agencies/executive_agencies/eacea/index_cs.htm>.
- [16] *European Commission* [online]. 2010 [cit. 2011-02-12]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc80_en.htm>.
- [25] *Rozpočet on-line* [online]. Evropská unie, c1998–2011 [cit. 2011-03-29]. EUR-Lex. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-cs.htm>>.
- [27] *European Commission : CORDIS* [online]. Evropská unie, c2005-2011 [cit. 2011-04-20]. FP7 . Dostupné z WWW: <http://cordis.europa.eu/fp7/budget_en.html>.
- [30] *Eurasia* [online]. c2010 [cit. 2011-03-30]. Objectives. Dostupné z WWW: <<http://www.eurasia2.cz/page/objectives/>>.
- [32] *EACEA* [online]. Evropská unie, c1995-2011 [cit. 2011-04-20]. Dostupné z WWW: <http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php>.

Seznam použitých zkratk

EU – Evropská unie

ČR – Česká republika

EHP - Evropský hospodářský prostor

ERDF (European Regional Development Fund) - Evropský regionální rozvojový fond

ESF (European Social Fund) - Evropský sociální fond

OP – operační program

LLP (Lifelong Learning Programme) – Program celoživotního učení

NAEP - Národní agentura pro evropské vzdělávací programy

EACEA (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) - Výkonná agentura
pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast

ZŠ – základní škola

SŠ – střední škola

VŠ – vysoká škola

EUC - Erasmus University Charter

KA – klíčová aktivita (týká se Průřezového programu a programu Jean Monnet)

ICI-ECP - Education Cooperation Programme under the framework of the industrial
countries instrument

7.RP – Sedmý rámcový program pro výzkum a technologický rozvoj

S.T.O.R.I.E.S. (Searching Traces of Renaissance in European Society) - Po stopách
Renesance v Evropské společnosti (popisovaný projekt)

Seznam tabulek

Tabulka 1: Dělení Program celoživotního učení:

Tabulka 2: Paušální částky platné pro výběrové kolo únor 2010

Tabulka 3: Comenius - partnerství

Tabulka 4: Comenius - mobility

Tabulka 5: Aktivity projektu Erasmus

Tabulka 6: Aktivity projektu Leonardo da Vinci

Tabulka 7: Aktivity projektu Grundtvig

Tabulka 8: Akce 1- Společné programy Erasmus Mundus (včetně stipendií)

Tabulka 9: Akce 2 – Partnerství Erasmus Mundus

Tabulka 10: Akce 3 – Podpůrné projekty

Tabulka 11: EU-USA - Atlantis

Tabulka 12: EU-Kanada

Tabulka 13: ICI-ECP (EU-Austrálie, Japonsko, Nový Zéland, Jižní Korea)

Seznam grafů

Graf 1: Finanční prostředky určené na oblast vzdělávání a odborné přípravy v letech
2004-2011

Graf 2: Srovnání odhadovaných rozpočtů komunitárních programů pro vzdělávání a
odbornou přípravu

Graf 3: Očekávaný rozpočet 7. Rámcového programu a Euratomu (v mil. EUR)

Seznam obrázků

Obrázek 1: Obecný cíl a specifické cíle Programu celoživotního učení

Obrázek 2: Finanční rámec 2000-2006

Obrázek 3: Finanční rámec 2007-2013

Seznam příloh

Příloha 1: Finanční rámec pro programovací období 2000-2006

Příloha 2: Finanční rámec pro programovací období 2007-2013

Příloha 3: Žádost Comenius Partnerství škol pro rok 2010

Přílohy

Příloha 1: Finanční rámec pro programovací období 2000-2006

Obrázek 2: Finanční rámec 2000-2006

Commitment appropriations	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Total 2000–06
1. Agriculture	41 738	44 530	46 587	47 378	49 305	51 439	52 618	333 595
1a. Common agricultural policy	37 352	40 035	41 992	42 680	42 769	44 598	45 502	294 928
1b. Rural development	4 386	4 495	4 595	4 698	6 536	6 841	7 116	38 667
2. Structural actions	32 678	32 720	33 638	33 968	41 035	42 441	44 617	261 097
Structural Funds	30 019	30 005	30 849	31 129	35 353	37 247	38 523	233 125
Cohesion Fund	2 659	2 715	2 789	2 839	5 682	5 194	6 094	27 972
3. Internal policies	6 031	6 272	6 558	6 796	8 722	9 012	9 385	52 776
4. External actions	4 627	4 735	4 873	4 972	5 082	5 119	5 269	34 677
5. Administration ⁽¹⁾	4 638	4 776	5 012	5 211	5 983	6 185	6 528	38 333
6. Reserves	906	916	676	434	442	446	458	4 278
Monetary reserve	500	500	250	0	0	0	0	1 250
Emergency aid reserve	203	208	213	217	221	223	229	1 514
Guarantee reserve	203	208	213	217	221	223	229	1 514
7. Pre-accession aid	3 174	3 240	3 328	3 386	3 455	3 472	3 566	23 621
8. Compensation					1 410	1 305	1 074	3 789
Total commitment appropriations	93 792	97 189	100 672	102 145	115 434	119 419	123 515	752 166
Total payment appropriations	91 322	94 730	100 078	102 767	111 380	114 060	119 112	733 449
% of GNI	1.07	1.07	1.09	1.11	1.09	1.08	1.08	1.08
Margin available (%)	0.17	0.17	0.15	0.13	0.15	0.16	0.16	0.16
Own resources ceiling (% of GNI)	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24	1.24

⁽¹⁾ The expenditure on pensions included under the ceiling for this heading is calculated net of staff contributions to the pension scheme, up to a maximum of EUR 1 100 million at 1999 prices for the period 2000–06.

Zdroj: EU budget 2009 - Financial Report

Příloha 2: Finanční rámec pro programovací období 2007-2013

Obrázek 3: Finanční rámec 2007-2013

Table 2: Financial framework (2007–13) adjusted for 2011 and point 17 of the IIA
(million EUR — current prices)

Commitment appropriations	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total 2007–13
1. Sustainable growth	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	66 964	69 957	437 778
1a. Competitiveness for growth and employment	8 918	10 386	13 269	14 167	12 987	14 203	15 433	89 363
1b. Cohesion for growth and employment	45 061	47 267	48 427	49 388	50 987	52 761	54 524	348 415
2. Preservation and management of natural resources	55 143	59 193	56 333	59 955	60 338	60 810	61 289	413 061
of which: market-related expenditure and direct payments	45 759	46 217	46 679	47 146	47 617	48 093	48 574	330 085
3. Citizenship, freedom, security and justice	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 376	12 216
3a. Freedom, security and justice	637	747	867	1 025	1 206	1 406	1 661	7 549
3b. Citizenship	636	615	651	668	683	699	715	4 667
4. The EU as a global player	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595	55 935
5. Administration (*)	7 039	7 380	7 525	7 882	8 334	8 670	9 095	55 925
6. Compensation	445	207	210					862
Total commitment appropriations	124 457	132 797	134 722	140 978	142 965	147 546	152 312	975 777
% of GNI	1.02	1.08	1.16	1.18	1.16	1.15	1.14	1.13
Total payment appropriations	122 190	129 681	120 445	134 289	134 280	141 360	143 331	925 576
% of GNI	1.00	1.05	1.04	1.12	1.09	1.10	1.07	1.07
Margin available (%)	0.24	0.19	0.20	0.11	0.14	0.13	0.16	0.16
Own resources ceiling (% of GNI)	1.24	1.24	1.24	1.23	1.23	1.23	1.23	1.23

(*) The expenditure on pensions included under the ceiling for this heading is calculated net of the staff contributions to the relevant scheme, within the limit of EUR 500 million at 2004 prices for the period 2007–13.

Zdroj: EU budget 2009 - Financial Report

Příloha 3: Žádost Comenius Partnerství škol pro rok 2010

Jelikož je žádost dostupná pouze v anglickém, německém a francouzském jazyce, jedná se o překlad.

A. Obecné informace

B. Příhláška

B.1. Kontext – program, podprogram, typ aktivity a aktivita v rámci níž se žádá o grant, pracovní jazyk partnerství

B.2. Identifikace projektu – název, zkratka názvu, identifikační čárový kód

B.3. Národní agentury

- V dalších podbodech určení národních agentur koordinátora i partnerů

C. Žádající instituce

C.1. Koordinátor - uváděn jako partner č. 1

C.1.1. Organizace – identifikační údaje o koordinátorské organizaci

C.1.2. Kontaktní osoba partnera č. 1

C.1.3. Zákonný zástupce partnera č. 1 – většinou ředitel školy

C.1.4. Popis partnera č. 1 – stručná charakteristika školy

C.1.5. Předchozí projekty partnera č. 1 – zda již má nějaké zkušenosti s programem
LLP

C.2., C.3., C.4. atd.

– informace týkající se partnerů - obdobná struktura jako u koordinátora

D. Popis projektu

D.1. Stručné shrnutí

D.2. Odůvodnění – co motivovalo autory k vytvoření projektu

D.3. Cíle a strategie projektu – konkrétní cíle, okruh témat, způsob dosažení cílů

D.4. Výsledek a výstupy – uvedení alespoň 1 společného produktu
– př. DVD, multilinguistický slovník atd.

D.5. Evropská přidaná hodnota – přínos této mezinárodní spolupráce pro širší okruh

D.6. Dopad – očekávaný dopad projektu na koordinátora a partnery

E. Hlavní ohnisko (zájem) projektu

- E.1. Souvislost projektu s cíli programu – výběr z možností cílů, které bude projekt naplňovat
- E.2. Témata – témata, kterými se projekt bude zabývat
- E.3. Oblasti vzdělávání – oblasti, kterými se projekt bude zabývat
- E.4. Klíčové kompetence – hlavní kompetence, které bude projekt rozvíjet
- E.5. Průřezové oblasti – výběr z možných průřezových oblastí, kterých se projekt bude také dotýkat – př. Kulturní a jazyková rozmanitost

F. Implementace (realizace) projektu

- F.1. Rozdělení povinností – rozdělení konkrétních úkolů mezi všechny partnery (včetně koordinátora) a vysvětlení zajištění aktivní spolupráce všech partnerů
- F.2. Spolupráce a komunikace – jakým způsobem budou mezi sebou všichni partneři spolupracovat a komunikovat
- F.3. Zapojení účastníci – vysvětlení zapojení osob, na něž je projekt zaměřen
- F.4. Integrace do probíhajících aktivit – jakým způsobem bude projekt začleněn do již probíhajících aktivit osob, pro něž je určen
- F.5. Vyhodnocení – jakým způsobem bude probíhat hodnocení dosažení cílů během a po skončení projektu
- F.6. Šíření a užití výsledků

G. Účastníci a aktivity

- G.1. Účastníci – určení počtu osob zapojených do projektu (žáků a pedagogů)
- G.2. Harmonogram (pracovní program) – stanovení plánovaných aktivit a mobilit pro všechny instituce účastníci se projektu v chronické posloupnosti

H. Požadované financování prostřednictvím EU

- podle typu partnerství stanoveny tabulkové hodnoty, které závisí na počtu plánovaných mobilit daného partnera k jinému partnerovi i mobilit, které směřují k danému partnerovi

I. Kontrolní seznam

- úkony či dokumenty, na které by při vyplňování žádosti nemělo být zapomenuto

J. Ochrana osobních údajů

- jakým způsobem je ochrana osobních údajů dodržována Evropskou unií

K. Čestné prohlášení

L. Potvrzení přihlášky

- elektronické potvrzení přihlášky před jejím předložením národní agentuře, po kterém se sem doplní identifikační systémové kódy určené speciálně pro danou žádost

M. Podpis

- údaje o instituci a osobě podepisující přihlášku (žádost o grant), podpis a razítko